

PREDLOG

EVA: 2013-1661-0087

Številka: IPP 007-701/2013/1

Datum: 17. 9. 2013

ZAKON O SLOVENSKEM DRŽAVNEM HOLDINGU

I. UVOD

1 OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJETJE PREDLOGA ZAKONA

V letu 2012 je bil sprejet Zakon o Slovenskem državnem holdingu (ZSDH), katerega osnova je bila prenos naložb Republike Slovenije na Slovenski državni holding (v nadaljnjem besedilu: SDH), s katerimi bi le-ta na podlagi sprejetih smernic in klasifikacije upravljal z naložbami. Na podlagi zakona bi se Slovenska odškodninska družba (SOD) preoblikovala v SDH, Kapitalska družba (KAD) ostane samostojna pravna enota s katero upravlja SDH, medtem ko se Družba za svetovanje in upravljanje oziroma DSU pripojili SOD. Ker klasifikacija, ki je osnovna dokumenta, na osnovi katerega bi začel veljati ZSDH, ni bila sprejeta, je prišlo le do ukinitve AUKN in prenosa pooblastil za upravljanje z naložbami Republike Slovenije na SOD. Tako je prišlo do težav in političnega vmešavanja pri upravljanju z naložbami države, kar se je pokazalo pri imenovanjih članov nadzornega sveta tako SOD kot tudi drugih družb, ki so za Republiko Slovenijo pomembne. Zaradi pomanjkanja transparentnosti obstoječega sistema upravljanja s kapitalskimi naložbami države, je Ministrstvo za finance pripravilo nov Zakon o Slovenskem državnem holdingu-1 (ZSDH-1). ZSDH-1 temelji na tem, da bo upravljavec naložb Republike Slovenije SDH, medtem ko se bodo družbi KAD in DSU pripojili k SDH, kar bo omogočilo večjo transparentnosti in učinkovitost upravljanja.

2 CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Namen zakona je doseči ločitev funkcije države kot lastnice kapitalskih naložb od ostalih funkcij države in s tem posledično preprečevanja nasprotja interesov, izkrivljanja konkurence na trgih in neenakopravne obravnave gospodarskih družb. Zelo pomembno je tudi koncentrirano upravljanje naložb, ki so v lasti SDH in naložb Republike Slovenije, s katerimi upravlja SDH, in sicer s ciljem doseganja stabilnega lastništva, optimizacije stroškov upravljanja in dolgoročnega maksimiranja donosnosti in vrednosti teh naložb za doseganje gospodarskih in razvojnih ciljev ter ciljev javnega interesa. Vse to zahteva tudi pregleden sistem upravljanja naložb, ki so v lasti SDH in naložb Republike Slovenije, s katerimi upravlja SDH, z jasno razdelitvijo pristojnosti in odgovornosti ter z uveljavljanjem ukrepov, ki omejujejo tveganja za korupcijo in druga neetična in nedovoljena ravnanja in vplivanja ter krepijo skladnost poslovanja, sledljivost in odgovornost pri sprejemanju odločitev. Cilj je tudi upravljanje naložb, ki so v lasti SDH in naložb Republike Slovenije, s katerimi upravlja SDH, skladno s slovenskimi in mednarodnimi smernicami dobre prakse upravljanja naložb v državni lasti in korporativnega upravljanja na splošno.

Cilji upravljanja naložb so vzdržno povečevanje vrednosti naložb, zagotavljanje čim višjih donosov za lastnike in zagotavljanje drugih morebitnih strateških ciljev v naložbah, ki so opredeljene kot strateške z akti upravljanja. Konkretni cilji upravljanja s posamezno naložbo so določeni s strategijo upravljanja naložb glede na vrsto posamezne naložbe.

2.2 Načela

Zakon sledi predvsem naslednjim načelom:

- načelo skrbnosti vestnega in poštenega gospodarstvenika ter ravnanja izključno v interesu SDH in Republike Slovenije;

- načelo odgovornosti, ki temelji na jasno določenih pravicah, obveznostih in pristojnostih posameznih nosilcev funkcij, kar zagotavlja krepitev integritete in odgovornosti ter omejevanje tveganj za korupcijo, nasprotje interesov in zlorabo notranjih informacij;
- načelo neodvisnosti, ki zagotavlja neodvisno, samostojno in nepolitično delovanje;
- načelo preglednosti, kjer se zagotavlja pri procesu sprejemanja odločitev in pri zagotavljanju odgovornosti in sledljivosti morebitnih poskusov nejavnih vplivov na odločitve organov SDH;
- načelo gospodarnosti je temelj upravljanja naložb, pri katerem se mora ravnati gospodarno, učinkovito ter na način ki omogoča doseganje ciljev, opredeljenih v aktih upravljanja naložb, določenih s tem zakonom.

2.3 Poglavitne rešitve

Poglavitne rešitve so:

- prenos naložb RS v upravljanje SDH;
- z novim zakonom se predvideva preoblikovanje SOD v novo družbo, to je SDH, pri katerem upravljanje naložb Republike Slovenije skoncentrirano in na enem mestu;
- pripojitev KAD in DSU k SDH;
- določitev vsebine strategije upravljanja naložb, ki temeljijo na klasifikaciji posameznih skupin naložb in s tem določitev načina upravljanja in razpolaganja z naložbami;
- definiranje kodeksa upravljanja, ki določa načela in pravila ravnanja SDH in družb s kapitalsko udeležbo SDH;
- definiranje letnega načrta upravljanja naložb;
- določitev postopkov upravljanja naložb;
- določitev pravnoorganizacijske oblike SDH, organov SDH ter njihovih pristojnosti;
- možnost ustanovitve odvisnih družb SDH;
- poudarek pa je tudi na odškodninski odgovornosti tako članov uprave SDH, članov nadzornih svetov tako v SDH kot tudi v družbah, kjer ima RS svoje naložbe ter uprav.

3 OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Predlagani zakon nima finančnih posledic za državni proračun in na druga javna finančna sredstva.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Predlagani zakon ne predvideva porabe proračunskih sredstev v naslednjem proračunskem obdobju.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

5.1. Prilagojenost predlagane ureditve pravu Evropske unije

Predlog zakona posega na področja, ki jih pravo Evropske unije ne ureja.

5.2. Prikaz ureditve v drugih pravnih sistemih

Politika upravljanja s podjetji v državni lasti na **Finskem** temelji na načelih in smernicah OECD. Politika upravljanja je jasna, predvidljiva in oblikovana na trdnih načelih. Vloga države kot lastnika je enaka v vseh podjetjih ne glede na to, katero ministrstvo je zanje pristojno. Že leta 1999 je vlada

izpostavila vlogo države pri upravljanju s podjetji, v katerih ima država delež. Po mnogih letih usklajevanja in iskanja najboljše rešitve je bila leta 2007 ustanovljena enota za lastništvo, ki je centralizirana v kabinetu predsednika vlade. Enota v posameznem podjetju izvaja lastniške funkcije v skladu s priporočili in usmeritvami kabineta za gospodarsko politiko. Naloge enote so: sodelovanje pri oblikovanju korporativne politike posameznih podjetij, imenovanje predstavnikov države v uprave podjetij, priprava predlogov za glasovanje na skupščinah teh podjetij, izvajanje nadzora komunikacije, ki poteka med predstavniki lastnikov, uprave podjetja in izvršnih direktorjev, pri izvajanju lastniške funkcije upošteva posebnosti posameznega podjetja glede na panogo in strateške interese države na področjih infrastrukture, javnih storitev, zagotavljanja blagovnih rezerv. Cilji v posameznih podjetjih niso oblikovani samo v interesu lastniških ciljev države, temveč tudi na razvoju podjetja ali razvoju panoge. Predstavniki enote za lastništvo sodelujejo s predstavniki resornih ministrstev in oblikujejo delovno skupino, ki skrbi za razvoj posameznih podjetij v panogi in spremlja strateški interes države. Finska politika je razdelila podjetja na strateško pomembna podjetja, v katerih se delež države ne bi spreminjal, in na podjetja, ki so strateško manj pomembna. Enota za lastništvo letno pripravi poročilo o poslovanju podjetij in razvoju panog. Ena od nalog enote za lastniško vodenje je spremljava gospodarske rasti tistih podjetij, ki opravljajo dejavnosti v širšem družbenem interesu, prav tako pa nudi svetovanje in podporo resornim ministrstvom na področju lastniškega (korporativnega) upravljanja podjetij. Finski sistem upravljanja natančno razlikuje med tržno naravnanimi podjetji v državni lasti in podjetji, ki opravljajo naloge v širšem družbenem interesu. Tržno usmerjena podjetja, v katerih ima država kapitalsko naložbo, prosto konkurirajo s podjetji v zasebni lasti in nimajo posebnih pravic oziroma privilegijev ali obveznosti. Upravljanje tržno usmerjenih podjetij je v pristojnosti enote za lastniško vodenje v uradu predsednika vlade. Podjetja, ki opravljajo naloge v širšem družbenem interesu, ne konkurirajo s podjetji v zasebni lasti. Ta podjetja so v bistvu del državne uprave, organizirane v obliki družb z omejeno odgovornostjo. Večina teh podjetij je v 100 % državni lasti in v večinoma opravljajo monopolno dejavnost. Njihovo upravljanje je v pristojnosti resornih ministrstev.

Francija je v letu 2004 ustanovila vladno agencijo za naložbe države (APE - Agence des Participations de l'État; Government Shareholding Agency). Ustanovljena je bila z namenom natančne opredelitve vloge države kot delničarja, z opredelitvijo državne lastnine in povečevanja vrednosti naložb. Agencija aktivno sodeluje pri imenovanju članov organov vodenja in nadzora in posebnih komisij. Agencija skrbi, da so poročila o letnem poslovanju družb javno objavljena in so resnična in poštena podoba poslovanja družb, sprejema strateške odločitve za družbe, pri čemer upošteva interese vseh delničarjev in dolgoročni obstoj družb. Sprejema tudi letne proračune, srednjeročne načrte in strateške odločitve. Agencija upravlja s širokim portfeljem naložb, ki se razlikujejo po vrednosti, panogi, glede na uvrstitev na borzo in glede pravnoorganizacijske oblike. Agencija si prizadeva oblikovati portfelj naložb, ki bi bile zanimive za obstoječe in tudi za potencialne vlagatelje. Vsakdo, ki je zaposlen v agenciji, mora spoštovati kodeks etike. Ta listina zajema varovanje zaupnih podatkov, preprečevanje trgovanja na podlagi notranjih informacij in navzkrižje interesov. Da bi podjetja lahko uspešno poslovala, potrebujejo delničarja s strokovnim znanjem. Agencija je opredelila splošna načela za delovanje glavnih organov družb (uprave in skupščine družbe) in za odnose med družbami in agencijo. Ta načela določajo standarde ravnanja za predstavnike vlade in druge delničarje v upravnih odborih družb. Vendar le-ta ne nadomeščajo pravne in zakonodajne ureditve, ki velja za državna podjetja v skladu z zakonom o demokratizaciji javnega sektorja z dne 26. julija 1983. Ta načela se uvajajo postopoma, za vsak primer posebej, ob upoštevanju statusa družbe, njene kapitalske sestave in posebne pravne in zakonodajne podlage.

Nemški sistem upravljanja družb, v katerih ima država kapitalsko naložbo, temelji na načelih in smernicah OECD. Upravljanje z naložbami države izvaja ministrstvo za finance preko posebnega inštituta za upravljanje zveznih naložb. Ta je bil ustanovljen 1. januarja 2005 kot javna institucija znotraj Ministrstva za finance Republike Nemčije. Prevel je naloge upravljanja vsega federalnega premoženja od federalnega upravljavca premoženja (Bundesvermögensverwaltung), ki je imel več kakor 50 let izkušenj na tem področju. V sklopu prizadevanj zvezne vlade za oblikovanje učinkovitejše in državljanom prijaznejše države se stalno posodablja tudi upravljanje družb v državni lasti. Osnovna smernica je, da javni sektor odstopi od podjetniške dejavnosti, kjer zasebna pobuda lahko te naloge izpolnjuje vsaj enako dobro. Zvezno ministrstvo za finance je na podlagi tega oblikovalo načela privatizacijskih politik. Temeljni cilji privatizacijske politike v Nemčiji so:

izboljšanje kapitalizacije in tako omogočiti prihodnje naložbe, krepitev tržne usmeritve in povečanje konkurenčnosti nekdanjih državnih podjetij. Zato je vlada v letu 2008 sprejela dopolnitev poročila o državnem lastništvu in privatizaciji (Bericht des Bundesministeriums der Finanzen zur „Verringerung von Beteiligungen des Bundes – Fortschreibung 2008“), kjer so navedeni cilji in dejansko izvedene spremembe v gibanju lastništva države v gospodarskih družbah. Pomembno je tudi delovanje zveznega ministrstva za finance na področju pravil in načel upravljanja gospodarskih družb. Zvezna vlada je na njegov predlog 1. 7. 2009 sprejela nova načela upravljanja družb, v katerih ima delež država (Grundsätze guter Unternehmensführung“ für Unternehmen mit Beteiligung des Bundes). Poleg navodil za sodelovanje z družbami, v katerih je udeležena država (Hinweise für gute Beteiligungsführung bei Bundesunternehmen), in ciljev, (Berufungsrichtlinien) vsebujejo tudi enotna pričakovanja in načela za upravljanje vseh državnih naložb. Zato se načela imenujejo tudi javni kodeks korporativnega upravljanja (Public Corporate Governance Kodex) ali PCGK. PCGK je zbir standardov za dobro upravljanje družb v obliki priporočil in predlogov za podjetja, v katerih ima delež država. Je del politike naložb države in dobrega upravljanja podjetij, ki ga je sprejela zvezna vlada 1. 7. 2009. Cilj PCGK je izboljšanje upravljanja in nadzora družb v državni lasti ter večja preglednost delovanja teh družb. Kodeks določa zlasti načela dobrega upravljanja, pristojnosti in naloge članov organov družb ter preglednost. Po vzoru kodeksa za upravljanje javnih delniških družb kodeks upošteva mehanizem "upoštevaj ali pojasni" (družba razkrije, da upošteva priporočila, ali pa pojasni, v čem in zakaj se od njih razlikuje). Pomembno je razumeti, da je PCGK namenjen predvsem družbam, ki ne kotirajo na borzi in je v njihovem lastništvu udeležena tudi država. Družbe, katerih delnice kotirajo na borzi je v njih lastniško udeležena država, so podrejene izključno nemškemu kodeksu za javne družbe (Corporate Governance).

6 DRUGE POSLEDICE, KI JIH BO IMELO SPREJETJE ZAKONA

6.1 Administrativne in druge posledice /

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov: /

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov: /

6.2 Presoja posledic na okolje, ki vključuje tudi prostorske in varstvene vidike: /

6.3 Presoja posledic na gospodarstvo:

Zakon bo izboljšal gospodarnost upravljanja s kapitalskimi naložbami države (na eni strani doseganje čim večje donosnosti iz naslova upravljanja državnega premoženja ter na drugi strani maksimiranje javnega dobrega).

6.4 Presoja posledic na socialnem področju: /

6.5 Presoja posledic na dokumente razvojnega načrtovanja: /

6.6 Izvajanje sprejetega predpisa: /

6.7 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona: /

6. DRUGE POSLEDICE, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Administrativne in druge posledice

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov: /

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov: /

6.2 Presoja posledic na okolje, ki vključuje tudi prostorske in varstvene vidike: /

6.3 Presoja posledic na gospodarstvo: /

6.4 Presoja posledic na socialnem področju: /

6.5 Presoja posledic na dokumente razvojnega načrtovanja: /

6.6 Izvajanje sprejetega predpisa: /

6.7 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona: /

Z A K O N O SLOVENSKEM DRŽAVNEM HOLDINGU -1 (ZSDH-1)

1. poglavje

SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

(vsebina in namen zakona)

(1) Ta zakon ureja status in delovanje Slovenskega državnega holdinga (v nadaljnjem besedilu: SDH), upravljanje naložb, ki so v lasti SDH in naložb Republike Slovenije s katerimi upravlja SDH, akte upravljanja naložb ter ukrepe za krepitev integritete in odgovornosti ter omejevanje tveganj za korupcijo, nasprotje interesov in zlorabo notranjih informacij pri upravljanju naložb, ki so v lasti SDH in naložb Republike Slovenije s katerimi upravlja SDH.

(2) Namen tega zakona je doseči:

– ločitev funkcije države kot lastnice kapitalskih naložb od ostalih funkcij države in s tem posledično preprečevanja nasprotja interesov, izkrivljanja konkurence na trgih in neenakopravne obravnave gospodarskih družb.

– koncentrirano upravljanje naložb, ki so v lasti SDH in naložb Republike Slovenije s katerimi upravlja SDH, s ciljem doseganja stabilnega lastništva, optimizacije stroškov upravljanja in dolgoročnega maksimiranja donosnosti in vrednosti teh naložb za doseganje gospodarskih in razvojnih ciljev ter ciljev javnega interesa,

– pregleden sistem upravljanja naložb, ki so v lasti SDH in naložb Republike Slovenije s katerimi upravlja SDH, z jasno razdelitvijo pristojnosti in odgovornosti ter z uveljavljanjem ukrepov, ki omejujejo tveganja za korupcijo in druga neetična in nedovoljena ravnanja in vplivanja ter krepijo skladnost poslovanja, sledljivost in odgovornost pri sprejemanju odločitev,

– upravljanje naložb, ki so v lasti SDH in naložb Republike Slovenije s katerimi upravlja SDH, skladno s slovenskimi in mednarodnimi smernicami dobre prakse upravljanja naložb v državni lasti in korporativnega upravljanja na splošno.

(3) Pri zasledovanju namena in ciljev tega zakona SDH posluje pod enakimi pogoji kot druge gospodarske družbe, samostojni podjetniki in zasebniki na upoštevem trgu, pri čemer ne sme izkoriščati svojega položaja, ki bi lahko povzročil omejevanje konkurence ali bi lahko omejeval druge gospodarske družbe, samostojne podjetnike in zasebnike na trgu.

2. člen

(pomen izrazov)

Posamezni izrazi, uporabljeni v tem zakonu, pomenijo naslednje:

1. Naložbe so kapitalske naložbe.

2. Kapitalske naložbe so lastniški vrednostni papirji po zakonu, ki ureja trg finančnih instrumentov ali poslovni deleži ali drugi lastniški deleži v posameznih gospodarskih družbah skladno z zakonom, ki ureja delovanje gospodarskih družb.

3. Kapitalska naložba države je kapitalska naložba v lasti Republike Slovenije ali SDH.

4. Družba s kapitalsko naložbo države je pravna oseba, ki je izdajatelj kapitalskih naložb, ki so v lasti SDH in družba, ki je izdajatelj kapitalskih naložb s katerimi upravlja SDH in so v lasti Republike Slovenije.
5. Pridobivanje naložb pomeni odplačno ali neodplačno pridobitev naložb v last Republike Slovenije ali SDH.
6. Razpolaganje z naložbami pomeni obremenitev, prodajo, zamenjavo ali vsak drug pravni posel, na podlagi katerega se naložba SDH ali Republike Slovenije po tem zakonu prenese na drugo pravno ali fizično osebo.
7. Izvrševanje pravic delničarja ali družbenika pomeni uresničevanje glasovalnih pravic na skupščinah gospodarskih družb, spremljanje uspešnosti poslovanja na podlagi sprejetih letnih načrtov gospodarskih družb in doseganja pričakovane donosnosti kapitala, sodelovanje s člani organov gospodarskih družb, nastopanje v postopkih pred sodišči in drugimi organi, sklicevanje skupščin in izvajanje drugih pravic in obveznosti, ki jih ima SDH kot lastnik naložb oziroma kot upravljevec naložb Republike Slovenije po tem zakonu in zakonodaji, ki ureja delovanje gospodarskih družb.
8. Družinski člani so: osebe v krvnem sorodstvu v ravni vrsti do katerega koli kolena, v stranski vrsti do četrtega kolena, ter osebe v zakonski zvezi ali svaštvu do drugega kolena, ne glede na to, ali je zakonska zveza prenehala ali ne, ter skrbniki, posvojitelji in posvojenci. Za namen tega zakona se zunajzakonska skupnost in registrirana partnerska skupnost obravnavata smiselno enako kot zakonska zveza.
9. Ožji družinski člani so: zakonec, starši in otroci oziroma posvojitelji in posvojenci ter osebe, ki z osebo živijo v skupnem gospodinjstvu.
10. DUTB je Družba za upravljanje terjatev bank, ustanovljena skladno z Zakonom o ukrepih Republike Slovenije za krepitev stabilnosti bank (Uradni list RS, št. 105/2012 in 102/2012 Odl.US)
11. KAD je Kapitalska družba pokojninskega in invalidskega zavarovanja, d.d.
12. SOD je Slovenska odškodninska družba, d.d.
13. DSU je D.S.U., družba za svetovanje in upravljanje, d.o.o.
14. ZSDH pomeni Zakon o Slovenskem državnem holdingu (Uradni list RS, št. 105/12 in 39/13)

2. poglavje

UPRAVLJANJE NALOŽB

1. Oddelek

Pojem in cilji upravljanja

3. člen

(pojem upravljanja)

Upravljanje naložb obsega pridobivanje naložb, razpolaganje z naložbami in izvrševanje pravic delničarja ali družbenika oziroma vsa druga pravna dejanja v skladu z zakonom, ki ureja gospodarske družbe, in drugimi predpisi.

4. člen

(cilji upravljanja naložb)

Cilji upravljanja naložb so vzdržno povečevanje vrednosti naložb, zagotavljanje čim višjih donosov za lastnike in zagotavljanje drugih morebitnih strateških ciljev v naložbah, ki so opredeljene kot strateške z akti upravljanja. Konkretni cilji upravljanja s posamezno naložbo so določeni s strategijo

upravljanja naložb glede na vrsto posamezne naložbe.

2. Oddelek

Načela upravljanja naložb

5. člen

(uporaba načel upravljanja naložb)

Načela upravljanja naložb se uporabljajo za usmerjevanje in presojo ravnanj SDH in jih organi SDH morajo upoštevati pri oblikovanju konkretnih upravljaljskih odločitev. Načela so lahko konkretizirana v tem zakonu, aktih upravljanja in notranjih aktih SDH, vendar konkretizacija ni nujna za njihovo uporabo.

6. člen

(načelo skrbnosti in odgovornosti)

(1) Člani organov SDH morajo pri opravljanju svojih nalog ravnati s skrbnostjo vestnega in poštenega gospodarstvenika . Ravnati morajo izključno v interesu SDH pri upravljanju naložb Republike Slovenije, pa izključno v interesu Republike Slovenije. Nenehno si morajo prizadevati za izboljšanje korporativnega upravljanja teh družb ter biti zgled odgovornega in skrbnega upravljalca tudi za druge delničarje in družbenike. Pri svojem delovanju bo SDH upošteval slovenska in mednarodna priporočila in dobro prakso korporativnega upravljanja.

(2) Pri upravljanju z naložbami mora SDH ravnati odgovorno. Odgovorno ravnanje se zagotovi z jasno določenimi pravicami, obveznostmi in pristojnostmi posameznih nosilcev funkcij pri upravljanju naložb v notranjih aktih SDH ter določbami 5. poglavja tega zakona , ki določa ukrepe za krepitev integritete in odgovornosti ter omejevanje tveganj za korupcijo, nasprotje interesov in zlorabo notranjih informacij pri upravljanju naložb države ter nadzor in poročanje SDH.

7. člen

(načelo neodvisnosti)

(1) SDH in njeni organi niso vezani na navodila državnih organov ali tretjih oseb, pri izpolnjevanju nalog skladno s tem zakonom pa morajo delovati neodvisno, samostojno in nepolitično. Izjema so določbe tega zakona, ki določajo obvezno upoštevanje ciljev določenih v strategiji in ostalih aktih upravljanja, določbe tega zakona o razpolaganju z naložbami dokler strategija ni sprejeta in morebitne določbe posebne zakonodaje, ki velja za posamezne naložbe.

(2) Prejšnji odstavek ne prepoveduje komunikacije med SDH, državnimi organi in drugimi osebami javnega prava. Če pride do komunikacije med SDH in državnimi organi in drugimi osebami javnega prava mora biti ta sledljiva. Komunikacija z državnim organom ali drugo osebo javnega prava nima narave obveznega navodila in ne zavezuje organov SDH, ki so kljub morebitnim izraženim stališčem državnih organov in drugih oseb javnega prava polno odgovorni za svoje odločitve po zakonu, ki ureja delovanje gospodarskih družb in tem zakonu.

8. člen

(načelo preglednosti)

Pri upravljanju naložb je treba upoštevati sprejete akte upravljanja naložb ter predpisane postopke in merila pri sprejemanju odločitev v zvezi z upravljanjem naložb. Preglednost se zagotavlja pri procesu sprejemanja odločitev in pri zagotavljanju odgovornosti in sledljivosti morebitnih poskusov nejavnih vplivov na odločitve organov SDH.

Upravljanje naložb je potrebno vršiti na način, da je to čim bolj pregledno za družbe s kapitalsko

naložbo države, druge delničarje ali družbenike v teh družbah ter javnost.

9. člen

(načelo gospodarnosti)

(1) Pri upravljanju naložb se mora ravnati gospodarno, učinkovito ter na način ki omogoča doseganje ciljev, opredeljenih v aktih upravljanja naložb, določenih s tem zakonom.

(2) SDH spremlja učinkovitost poslovanja SDH in družb s kapitalsko naložbo države na podlagi primerljivih tujih ali domačih naložb javnega ali zasebnega sektorja glede na dejavnost, velikost, kompleksnost, tveganja, tržni položaj in druge značilnosti. Relevantne primerjave iz prejšnjega stavka morajo izražati časovno in vsebinsko kontinuiteto, ki omogoča tudi tekoče poslovanje in spremljavo trendov.

(3) SDH vzpostavi sistem obvladovanja tveganj, ki obsega ugotavljanje in spremljanje tveganj v povezavi z izvajanjem posameznih ciljev glede na vrste tveganj in njihov pomen in jih ustrezno ovrednoti ter zagotovi ustrezna obvladovanja tveganj. Ugotovitve iz prejšnjega stavka SDH upošteva pri svojem tekočem poslovanju in pri pripravi predlogov aktov upravljanja.

3. Oddelek

Vrste naložb in razpolaganje z naložbami

10. člen

(pojem vrst naložb)

(1) Naložbe SDH in Republike Slovenije se uvrstijo v skupine naložb, ki imajo enake ali podobne značilnosti in zasledujejo enake ali podobne cilje. Vse naložbe SDH in Republike Slovenije se z akti upravljanja skladno s tem zakonom uvrščajo v enega od treh vrst naložb:

- strateške naložbe
- pomembne naložbe in
- portfeljske naložbe.

(2) Če aposamezno naložba ni uvrščena v katero od naštetih vrst naložb, se ta naložba šteje za portfeljsko naložbo.

11. člen

(strateške naložbe)

Strateške naložbe so naložbe, s katerimi Republika Slovenija poleg gospodarskih ciljev dosega tudi razvojne in druge cilje, povezane z izvajanjem posameznih javnih služb, in pri katerih se ne zasledujejo zgolj poslovni, temveč tudi širši družbeni interesi.

12. člen

(pomembne naložbe)

Pomembne naložbe so naložbe, v katerih želi Republika Slovenija ohraniti ključne razvojne komponente v Sloveniji.

13. člen

(portfeljske naložbe)

Portfeljske naložbe so naložbe, s katerimi Republika Slovenija skuša doseči izključno gospodarske cilje.

14. člen

(minimalni deleži v posameznih vrstah naložb)

(1) Minimalni delež v naložbah, ki so s strategijo določene kot strateške naložbe, je 50 % in en glas. V kolikor se učinkovito zasledovanje strateških ciljev zagotavlja na drug način, se lahko minimalni delež v strateških naložbah pod delež določen s prejšnjim stavkom s predhodnim soglasjem Vlade RS. V nobenem primeru se delež strateške naložbe ne sme znižati pod 25 % in en glas.

(1) Minimalni delež v naložbah, ki so s strategijo določene kot pomembne naložbe, je 25 % in en glas. S soglasjem Vlade Republike Slovenije se lahko delež pomembne naložbe zniža tudi pod minimum določen s tem členom, če se ugotovijo ugodni prodajni pogoji in če obstajajo zagotovila za dolgoročni obstoj in razvoj družbe v okviru Republike Slovenije.

(4) S portfeljskimi naložbami lahko SDH prosto razpolaga.

(3) Minimalni deleži določeni v tem členu se izračunavajo kot razmerje med skupnimi glasovalnimi pravicami Republike Slovenije, SDH in z njima povezanih oseb ter vsemi glasovalnimi pravicami v družbi v kateri imata Republika Slovenija, SDH in z njima povezane osebe delež, skladno z zakonom, ki ureja delovanje gospodarskih družb in akti posameznih družb. Evidenco o deležih je dolžna voditi uprava SDH.

15. člen

(razpolaganje z naložbami)

(1) SDH z naložbami, ki jih upravlja, samostojno razpolaga, in ni vezan na nobena soglasja ali omejitve, če ni s tem zakonom drugače določeno. Za razpolaganje z naložbami Republike Slovenije, ki jih upravlja SDH, se ne uporabljajo določbe zakona, ki ureja javne finance.

(2) SDH z naložbami ne sme razpolagati tako, da bi skupni delež naložb SDH, Republike Slovenije in z SDH povezanih družb padel pod minimalni delež, določen s 14. členom tega zakona, razen pod pogoji in način določen s tem zakonom.

(3) Deleži, ki ne dosegajo minimalnih deležev skladno s prejšnjim členom ne smejo biti obremenjeni z zastavno ali drugimi stvarnimi pravicami, niti se glede njih ne sme sklepati nobenih dogovorov ali poslov, ki imajo lahko za posledico obveznost razpolaganja s temi deleži ali lastniška upravičenja tretjih oseb na teh deležih.

(4) V portfeljskih naložbah in z deleži ostalih vrst naložb, ki presegajo minimalne deleže, SDH prosto razpolaga. SDH lahko ohrani naložbe, jih takoj proda zainteresiranim investitorjem, oziroma začne postopke prodaje po predhodnem prestrukturiranju družb v katerih ima naložbe. Konkretni cilji razpolaganja v posameznem poslovnem letu se določijo z letnim načrtom SDH, skladno s 30. členom tega zakona.

(5) Če delež v skladu s tem zakonom ne dosega minimalnega deleža, SDH s to naložbo ne sme razpolagati, razen pod pogoji in po postopku določenem s tem zakonom, nima pa nobene obveznosti pridobivati novih deležev, da bi dosegel minimalni delež.

16. člen

(nadzor in merila za merjenje uspešnosti družb s kapitalsko naložbo države)

(1) Naloga SDH je, da sprejme merila o merjenju uspešnosti družb s kapitalsko naložbo države. Merila morajo biti oblikovana glede na vrsto naložbe. Merila za vrednotenje strateških družb morajo upoštevati strateške cilje in merila, ki jih določa strategija in določati tudi ekonomske in finančne cilje. Merila za vrednotenje uspešnosti pomembnih naložb in portfeljskih naložb so lahko le

finančne in ekonomske narave ter merila, ki vrednotijo družbeno odgovornost ravnanja družb.

(2) SDH spremlja poslovanje družb s kapitalsko naložbo države. Pregleduje uspešnost doseganja ciljev, preverja poslovanje in poročanje o njem. Spremljanje prilagodi statusni obliki in lastniški strukturi družbe ter dejstvu ali se z vrednostnimi papirji družbe trguje na organiziranem trgu, pri čemer lahko uporabi vse zakonite metode pridobivanja informacij.

(3) Sistem nadzora spremlja izpolnjevanje glavnih ciljev posamezne družbe že med letom. Nadzor mora biti prilagojen statusni obliki, velikosti, kompleksnosti, lastniški strukturi in javnosti družbe. Pri bistvenih odmikih od pričakovanj se mora SDH odzvati ter zahtevati od družbe pojasnila v okviru in na način, določenih s tem zakonom in zakonom, ki ureja delovanje gospodarskih družb ter akti upravljanja, pa tudi ukrepati skladno s pristojnostmi, ki jih ima v skladu s predpisi in akti upravljanja.

4. Oddelek

Postopki upravljanja naložb

17. člen

(upravljanje z naložbami)

(1) SDH upravlja z naložbami v skladu s tem zakonom, zakonom, ki ureja delovanje gospodarskih družb in sprejetimi akti upravljanja, upošteva statusno organizacijo ter notranje akte posamezne družbe.

(2) V sklopu upravljanja SDH predvsem:

- se udeležuje skupščin in tam uresničuje glasovalne pravice;
- skrbi za uresničevanje drugih pravic delničarja ali družbenika, kot so sklic skupščine, razširitev dnevnega reda, zahteva za posebno revizijo, zahtevka za izredno revizijo in za vložitev odškodninskega zahtevka ter podobno;
- skrbi za pravno varovanje pravic delničarja ali družbenika ter nastopa kot zastopnik delničarja ali družbenika v upravnih, sodnih in drugih postopkih;
- skrbi za ustrezno vsebinsko presojo posameznih predlogov skupščinskih sklepov in za upoštevanje določb zakonodaje in aktov upravljanja pri postopkih upravljanja družb;
- oblikuje dobro zasnovan in pregleden postopek akreditacije, nominacije in izbire kandidatov za člane nadzornih svetov družb s kapitalsko naložbo države in skrbi za njegovo izvajanje.
- zagotavlja, da bodo sistemi nagrajevanja za člane nadzornih svetov družb s kapitalsko naložbo države zadovoljevali dolgoročne interese družbe ter h kandidiranju za članstvo v nadzornih svetih pritegovali in spodbujali kvalificirane strokovnjake;
- v skladu z veljavnimi predpisi vzpostavi sisteme poročanja, ki omogočajo varovanje interesov SDH in Republike Slovenije kot delničarja ali družbenika, in vrednotenje sistemov upravljanja posamezne družbe;
- sklepa delničarske ali druge dogovore, ki opredeljujejo pravice in obveznosti s področja upravljanja ali razpolaganja z naložbami med SDH, Republiko Slovenijo in tretjimi osebami;
- vzdržuje stalen dialog z zunanjimi revizorji in ustreznimi državnimi nadzornimi organi;
- vzpodbuja in v obsegu svojih pravic zagotavlja dobre sisteme korporativnega upravljanja posameznih družb s kapitalsko naložbo države;
- razpolaga s posameznimi kapitalskimi naložbami v obsegu in na način, ki ju predpisuje ta zakon in akti upravljanja.

18. člen

(upravljanje naložb Republike Slovenije)

(1) SDH je pristojen za upravljanje vseh naložb Republike Slovenije v imenu in za račun Republike Slovenije. Upravljanje skladno s tem členom obsega vse oblike upravljanja in razpolaganja določene s tem zakonom.

(2) Ne glede na določbo 1. odstavka tega člena SDH ni pristojen za upravljanje:

- kapitalskih naložb v mednarodnih finančnih institucijah,
- kapitalskih naložb v gospodarskih družbah, ki opravljajo javno službo dejavnosti systemskega operaterja na področju prenosa in distribucije elektrike in plina na območju Republike Slovenije,
- naložbo v DUTB.

19. člen

(omejitve upravljanja in neodvisnost organov družb s kapitalsko naložbo države)

(1) SDH ima iz naložb države v gospodarske družbe le tiste pravice, ki jih za posamezno družbo glede na njeno organizacijsko obliko določajo predpisi, ki urejajo delovanje gospodarskih družb in notranji akti družb.

(2) Organi družb s kapitalsko naložbo države so pri svojem opravljanju funkcij neodvisni od SDH in ta zakon ne izključuje nalog, obveznosti in odgovornosti, ki jih imajo po zakonodaji, ki ureja delovanje gospodarskih družb.

(3) SDH mora uresničevati pravice in pristojnosti ter izpolnjevati obveznosti in naloge v skladu s tem zakonom in akti upravljanja, ne da bi posegal v neodvisnost organov družb, predvsem pa ne sme posegati v konkretne poslovne in vodstvene odločitve. Komunikacija in izražanje mnenj ter pričakovanj od družb s kapitalsko naložbo države s strani SDH za člane organov družb ni zavezujoča in ne predstavlja kršitve tega člena.

20. člen

(skupščinske odločitve o imenovanju članov organov nadzora družb s kapitalsko naložbo države)

(1) SDH na skupščinah mora glasovati za imenovanje članov organov nadzora v družbah s kapitalsko naložbo države po objektivnih merilih, ki so za vse kandidate enaka. Merili za izbiro in imenovanje kandidatov sta izključno strokovnost in izkušnost. Nejavno izražanje mnenj oseb navedenih v 3. odstavku 50. člena tega zakona v povezavi z glasovanjem o imenovanju članov organov nadzora v družbah s kapitalsko naložbo države, se smatra za lobistični stik v skladu s tretjim odstavkom 50. člena tega zakona.

(2) Poleg izpolnjevanja meril posameznih članov nadzornega sveta skladno s tem členom, mora SDH glasovati tako, da so nadzorni sveti družb s kapitalsko naložbo države kot celote sestavljeni iz članov, ki se medsebojno dopolnjujejo v smislu strokovnih znanj in kompetenc. SDH mora glasovati tako, da so v nadzorne svete imenovani strokovnjaki s področja financ, s področja korporativnega upravljanja, področja poslovanja družbe in drugi strokovni profili, ki so potrebni za učinkovit nadzor glede na dejavnost, obseg poslovanja in druge lastnosti družb. Potrebne strokovne profile določijo nadzorni sveti družb s kapitalsko naložbo države v postopku priprave predlogov novih članov nadzornega sveta za skupščine. Pričakovana vloga nadzornih svetov družb s kapitalsko naložbo države, vloga komisij nadzornih svetov, postopki in kriteriji priprave predlogov za skupščino ter način sodelovanja z SDH se določi s Kodeksom korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države.

(3) Kandidati za člana nadzornega sveta v družbi s kapitalsko naložbo države morajo izpolnjevati pogoje določene z zakonom, ki ureja delovanje gospodarskih družb in tem zakonom. Poleg tega SDH ne sme glasovati za kandidate za člane organov nadzora, ki so:

- fizične osebe, ki so neposredno v kakršnem koli poslovnem razmerju z družbo, za nadzorni svet

katere kandidirajo, ali njenimi odvisnimi družbami, razen v primerih, ko gre za odjem običajnih produktov in storitev po splošnih pogojih, ki veljajo za vse subjekte na trgu,

- fizične osebe, ki so člani organov nadzora ali vodenja, zaposlene za nedoločen ali določen čas v pravnih osebah, ki so v kakršnem koli poslovnem razmerju z družbo, za nadzorni svet katere kandidirajo, ali njenimi odvisnimi družbami, razen v primerih, ko gre za odjem običajnih produktov in storitev po splošnih pogojih, ki veljajo za vse subjekte na trgu,

- funkcionarji, zakonodajni, sodni in izvršni veji oblasti, ter v lokalni samoupravi.

(4) SDH pri glasovanju o kandidatih za člana nadzornega sveta v družbi s kapitalsko naložbo države lahko glasuje le za kandidate, ki poleg kriterijev, ki jih določa zakon, ki ureja delovanje gospodarskih družb, zadostijo še naslednjim merilom:

- odlikuje jih osebna integriteta in poslovna etičnost;

- imajo ustrezno izobrazbo;

- imajo ustrezne delovne izkušnje;

- premorejo celovito poslovno in drugo ustrezno strokovno znanje;

- poznajo pravice in obveznosti člana nadzornega sveta, kar dokazujejo s potrdilom o pridobitvi znanj s področja pristojnosti, odgovornosti in delovanja nadzornih svetov;

- pri svojem delu in odločanju so sposobni upoštevati predvsem dolgoročni interes družbe ter temu podrediti morebitne drugačne osebne ali posamične interese (tretjih oseb, zaposlenih, uprave);

- so časovno razpoložljivi oziroma bodo časovno razpoložljivi med opravljanjem funkcije;

- so sposobni učinkovitega komuniciranja in timskega dela;

- niso ekonomsko, osebno ali kako drugače povezani z družbo ali njeno upravo;

- niso v potencialnih konfliktih interesov;

(5) Skladnost kandidatov z merili, navedenimi v druge, tretjem in četrtem odstavku tega člena se zagotavlja s postopkom, ki ga sestavljata akreditacija in nominacija. Za akreditacijo, je pristojna kadrovska komisija SDH, skladno s 43. členom tega zakona. Akreditacijski in nominacijski postopek temeljita na objektivnosti in preglednosti ter morata zagotavljati sledljivost načina pridobivanja kandidatov in sledljivost, kdo je posameznega kandidata povabil oziroma predlagal. Postopek akreditacije in nominacije sta natančneje določena v Politiki opravljanja naložb, opredeljeni v 30. členu tega zakona.

(6) Sklepe o imenovanju članov nadzornega sveta v družbah v državni lasti, kot vse druge skupščinske sklepe oziroma sklepe ustanovitelja teh družb skladno z zakonom, ki ureja delovanje gospodarskih družb oblikuje in sprejme uprava SDH, ki je odgovorna za striktno izvrševanje tega člena na skupščinah posameznih družb z naložbo države.

21. člen

(plačila članov organov nadzora družb, ki jih upravlja SDH)

(1) SDH mora glasovati za sistem plačil, ki bo v nadzorne svete pridobil vrhunske in neodvisne strokovnjake, motivirane za odgovorno in dejavno delo, hkrati pa ne sme glasovati za sprejemanje skupščinskih sklepov, ki bi omogočali neutemeljeno visoka plačila članom nadzornih svetov glede na potrebe in finančno stanje družbe.

(2) SDH ne sme glasovati za sklepe o plačilih članov organov nadzora, ki bi lahko povzročili konflikt interesov ali oddaljevali interese članov organov nadzora od interesa družb. Zato SDH glasuje le za sklepe o plačilih članov organov nadzora, ki določajo da so plačila članov organov nadzora sestavljena izključno iz plačila za opravljanje funkcije in sejnine. Plačilo za opravljanje funkcije je sestavljeno iz osnovnega plačila za opravljanje funkcije ter doplačila za posebne naloge ali funkcije člana, kot je opravljanje funkcije predsednika, namestnika predsednika ali članstva v komisijah organa nadzora. Plačila za opravljanje funkcije članov organov nadzora in sejnine se določijo ob upoštevanju velikosti družbe in finančnega stanja družbe.

22. člen

(politike prejemkov organov vodenja družb, ki jih upravlja SDH)

(1) SDH mora v vseh družbah s kapitalsko naložbo države uporabiti upravljavska upravičenja, da skupščine teh družb sprejmejo politike prejemkov organov vodenja skladno z zakonodajo, ki ureja delovanje gospodarskih družb. V primeru, da plačila članov organa vodenja glede na statusno obliko družbe in notranje akte družbe določa skupščina neposredno, SDH uporabi upravljavska upravičenja za sprejem skupščinskih sklepov o plačilih, ki vsebinsko sledijo določbam tega člena. Skladno z zakonodajo, ki ureja delovanje gospodarskih družb, morajo biti vsi prejemki članov organov vodenja v skladu s tako politiko prejemkov, za kar so odgovorni organi nadzora družb.

(2) SDH mora glasovati za sprejem politike prejemkov, ki sledi vsem načelom, ki jih za politike prejemkov določa zakonodaja, ki ureja delovanje gospodarskih družb, poleg tega pa politika družb s kapitalsko naložbo države določa še:

- najvišje dovoljeno fiksno plačilo člana organa vodenja, ki mora biti dovolj visoko, da omogoča organom nadzora, da v organe vodenja pridobijo vrhunske strokovnjake, motivirane za odgovorno in dejavno delo, hkrati pa preprečuje neutemeljeno visoka plačila članov organov vodenja glede na potrebe, uspešnost in finančno stanje družbe;
- najvišji dovoljeni znesek variabilnega dela prejemka člana organa vodenja;
- najvišjo dovoljeno odpravnino člana organa vodenja.

23. člen

(povračila škod v družbah s kapitalsko naložbo države)

(1) SDH si v družbah s kapitalsko naložbo države prizadeva za odgovorno in skrbno ravnanje organov teh družb. Če se pojavijo utemeljeni sumi, da je zaradi neskrbnega ravnanja organov vodenja ali nadzora prišlo do oškodovanja posamezne družbe s kapitalsko naložbo mora SDH začeti postopke za menjavo članov organov nadzora in sprejem skupščinskih sklepov o posebnih revizijah, začetku odškodninskih postopkov proti članom organov vodenja ali nadzora in vseh ostalih ustreznih postopov, s katerimi se zaščiti premoženje in interese posamezne naložbe.

(2) Če zaradi glasovanja ostalih delničarjev ali družbenikov skupščinski sklepi iz prejšnjega odstavka niso sprejeti, mora SDH skladno z zakonodajo, ki ureja delovanje gospodarskih družb uporabiti pravice manjšinskega delničarja ali družbenika za začetek postopkov posebnih revizij, odškodninskih postopkov in sodnih odpoklicev članov organov, če mu delež v posamezni družbi skladno z zakonodajo, ki ureja delovanje gospodarskih družb to omogoča.

(3) Če obstajajo znaki, da je bila posamezni družbi povzročena škoda zaradi vpliva tretje osebe, mora SDH postopke skladno s prejšnjima odstavkoma tega člena in skladno z zakonodajo, ki ureja delovanje gospodarskih družb začeti tudi proti tej tretji osebi. Razloge za morebiten odstop od uveljavljanja odgovornosti ali škode po obravnavi posameznih sumov mora SDH ustrezno dokumentirati in obrazložiti.

24. člen

(obveščanje o pridobivanju naložb)

(1) Pravne osebe, ki s SDH delujejo usklajeno po zakonu, ki ureja prevzeme, morajo upravo SDH obvestiti najmanj sedem delovnih dni pred pridobivanjem kapitalske naložbe, glede katere bi v skladu z zakonom, ki ureja prevzeme, nastala obveznost prevzemne ponudbe. Enako dolžnost obveščanja ima SDH do družb iz prejšnjega stavka.

(2) Pravne osebe so v primeru kršitve določb iz prvega odstavka tega člena odgovorne po splošnih pravilih o odškodninski odgovornosti.

(3) SDH na svoji spletni strani objavi in mesečno posodobi seznam oseb iz prvega odstavka tega

člena.

5. Oddelek

Prihodki in financiranje upravljanja naložb

25. člen

(prihodki iz upravljanja z naložbami)

Vsi prihodki iz upravljanja in razpolaganja z naložbami v lasti SDH so prihodki SDH. Prihodki iz upravljanja in razpolaganja z naložbami Republike Slovenije so prihodek proračuna Republike Slovenije.

26. člen

(financiranje upravljanja z naložbami Republike Slovenije)

(1) Za upravljanje s kapitalskimi naložbami Republike Slovenije je SDH upravičen do plačila.

(2) Višino nadomestila in druga medsebojna razmerja v zvezi z izvajanjem nalog upravljanja naložb Republike Slovenije uredita SDH in Republika Slovenija s pogodbo, ki jo sklene Vlada na predlog ministra, pristojnega za finance. Pogodba skladno s tem členom ne more posegati v pristojnosti in odgovornosti SDH pri upravljanju naložb v lasti Republike Slovenije in ne more postavljati dodatnih pogojev ali soglasij za upravljanje ali razpolaganje z naložbami.

3. poglavje

AKTI UPRAVLJANJA NALOŽB

27. člen

(strategija upravljanja naložb)

Strategija upravljanja naložb (v nadaljnjem besedilu: strategija) določa:

- opredelitev in razvrstitvev naložb na posamezne vrste naložb skladno z 10. členom tega zakona,
- konkretne strateške cilje, ki jih Republika Slovenija zasleduje z vsako naložbo, ki je opredeljena kot strateška,
- po potrebi merila za vrednotenje uspešnosti posameznih strateških naložb.

28. člen

(priprava, sprejem in sprememba strategije)

(1) Strategijo pripravi uprava Vlada. Strategijo na predlog vlade sprejme Državni zbor. Strategija velja do sprejema nove strategije. Strategijo lahko razveljavi ali spremeni Državni zbor le s sprejemom nove strategije.

(2) Predlog strategije z obrazložitvijo pripravi vlada na predlog ministrstva, pristojnega za finance. Ministrstvo, pristojno za finance, lahko zahteva od SDH in DUTB mnenja ali izhodišča za pripravo strategije.

(3) SDH lahko posreduje ministrstvu, pristojnemu za finance, predlog za spremembe strategije, če to zahtevajo spremenjene gospodarske ali socialne razmere.

29. člen

(letni načrt upravljanja naložb)

(1) Letni načrt upravljanja naložb pripravi uprava SDH na podlagi sprejete strategije. V letnem načrtu upravljanja naložb se opredelijo konkretni cilji SDH pri upravljanju posameznih naložb in ukrepi ter usmeritve za doseganje teh ciljev. Letni načrt upravljanja naložb določa tudi pričakovane denarne tokove iz upravljanja naložb v lasti SDH in Republike Slovenije.

(2) K letnemu načrtu upravljanja naložb poda soglasje nadzorni svet na predlog uprave SDH, najpozneje do konca novembra za naslednje koledarsko leto.

(3) SDH mora nemudoma po pridobitvi soglasja nadzornega sveta poslati letni načrt vladi. K letnemu načrtu iz prejšnjih odstavkov da vlada soglasje na predlog ministrstva pristojnega za finance.

30. člen

(politika upravljanja naložb)

(1) Politika upravljanja naložb natančneje določa načela, postopke in kriterije, ki jih SDH spoštuje pri izvajanju nalog skladno s tem zakonom. Namen politike je zagotavljanje preglednosti in sledljivosti sprejemanja odločitev, zato mora politika določiti opredeljeni nadzorne mehanizme pri upravljanju naložb, zaposlovanju in najemanju zunanjih izvajalcev.

(2) Politika upravljanja mora poleg ostalih sestavin skladno s tem zakonom obsegati tudi jasno definicijo postopka razpolaganja s kapitalskimi naložbami, ki morajo zagotoviti spoštovanje tega zakona, konkretizirati zakonodajo o javnem naročanju in varovati interese SDH in Republike Slovenije. Postopki morajo omogočati učinkovito izvedbo razpolaganja, pri čemer morajo biti jasni mehanizmi za zagotavljanje doseganja čim višje cene in morebitnih drugih ciljev SDH ali Republike Slovenije pri razpolaganju z naložbami.

(3) Politiko sprejme uprava SDH, k njej pa da soglasje nadzorni svet.

(4) Določbe politike so za organe SDH zavezujoče.

31. člen

(Kodeks korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države)

(1) Kodeks korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države (v nadaljevanju: Kodeks) vsebuje načela in priporočila dobre prakse za korporativno upravljanje družb s kapitalsko naložbo države.

(2) Kodeks mora oblikovati različna priporočila za družbe z različnimi statusnimi oblikami, lastniškimi strukturami in glede na dejstvo ali se z vrednostnimi papirji družb trguje na organiziranem trgu vrednostnih papirjev.

(3) SDH si mora prizadevati, da se družbe s kapitalsko naložbo države v poslovnem poročilu sklicujejo na kodeks skladno z zakonodajo, ki ureja delovanje gospodarskih družb in v vsakem letnem poročilu razkrivajo kako so spoštovale kodeks po načelu »uporabi ali pojasni«.

(4) Vse ostale morebitne smernice in stališča SDH, ki jih ta na kakršen koli način posreduje družbam s kapitalsko naložbo države, morajo biti v celoti skladna s Kodeksom in politiko.

(5) Kodeks sprejme uprava SDH, k njemu pa da soglasje nadzorni svet.

(6) Priporočila dobrega korporativnega upravljanja vsebovana v Kodeksu mora smiselno upoštevati tudi SDH pri svojem delovanju.

4. poglavje

STATUS IN UPRAVLJANJE SDH

1. Oddelek

Status SDH

32. člen

(pravnoorganizacijska oblika in firma SDH)

(1) SDH je delniška družba. Ustanovitelj in edini delničar SDH je Republika Slovenija.

(2) Firma SDH je: Slovenski državni holding, d. d.

(3) Skrajšana firma je: SDH, d.d.

(4) Prevod firme je: Slovenian Sovereign Holding.

(5) Skrajšani prevod firme je: SSH.

33. člen

(uporaba zakonov)

Za SDH se uporabljajo določbe zakona, ki ureja gospodarske družbe, če ni s tem zakonom drugače določeno.

34. člen

(uporaba Mednarodnih standardov računovodskega poročanja)

SDH vodi poslovne knjige v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja.

2. Oddelek

Organi SDH

35. člen

(organi SDH)

SDH ima naslednje organe:

- skupščino,
- nadzorni svet,
- upravo.

36. člen

(skupščina SDH)

Naloge in pristojnosti skupščine SDH (v nadaljnjem besedilu skupščina) v skladu z določbami tega zakona izvršuje vlada.

37. člen

(sestava nadzornega sveta SDH)

(1) Nadzorni svet SDH (v nadaljnjem besedilu nadzorni svet) sestavlja pet članov. Za člana nadzornega sveta je lahko izvoljen kdor poleg pogojev, ki jih določa zakon, ki ureja delovanje gospodarskih družb, izpolnjuje še naslednje pogoje ter merila:

- odlikuje jih osebna integriteta in poslovna etičnost;
- ima najmanj izobrazbo pridobljeno po študijskih programih za pridobitev izobrazbe druge stopnje oziroma raven izobrazbe, pridobljene po študijskih programih, ki v skladu z zakonom ustreza izobrazbi druge stopnje – ima najmanj deset let ustreznih delovnih izkušenj s področja vodenja ali upravljanja gospodarskih družb in izkazuje pri svojem delu dobre primerljive rezultate,
- ni bil obsojen zaradi kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti ali zoper njega ni bila vložena pravnomočna obtožnica za kaznivo dejanje, ki se preganja po uradni dolžnosti,
- ne opravlja funkcije, ki je po zakonu, ki ureja integriteto in preprečevanje korupcije, po tem ali drugem zakonu nezdružljiva s članstvom v nadzornem organu ali organu upravljanja gospodarske družbe in take funkcije ni opravljal v preteklih 6 mesecih,
- ni član organa vodenja ali nadzora v družbi v kateri ima SDH večinski delež ali prevladujoč vpliv,
- ni in v preteklih 6 mesecih ni bil dejaven v organih političnih strank na državni ali lokalni ravni.

(2) Člani nadzornega sveta ne smejo biti v poslovnem razmerju z gospodarsko družbo s kapitalsko naložbo države, ali z njo povezano družbo. Za poslovno razmerje se šteje vsak pravni posel, razen poslov, v katerih je član nadzornega sveta odjemalec običajnih produktov in storitev družbe, v kateri SDH ima ali upravlja kapitalsko naložbo, po splošnih pogojih, ki veljajo za druge subjekte na trgu.

(3) Nadzorni svet mora biti sestavljen iz članov, ki se medsebojno dopolnjujejo v smislu strokovnih znanj in kompetenc. V nadzornem svetu morajo biti imenovani strokovnjaki s področja financ, s področja korporativnega upravljanja, upravljanja obveznosti in premoženja in korporacijskega prava.

38. člen

(imenovanje nadzornega sveta)

(1) Vse člane nadzornega sveta imenuje vlada na predlog ministrstva, pristojnega za finance. Za nadzorni svet se ne uporabljajo določbe zakona, ki ureja sodelovanje delavcev pri upravljanju v organih družb.

(2) Član nadzornega sveta je izvoljen za dobo petih let, z možnostjo enkratne ponovne izvolitve.

(3) Pred imenovanjem nadzornega sveta mora minister, pristojen za finance, sestaviti strokovno komisijo, v kateri morajo biti strokovnjaki z izkušnjami na področju korporativnega upravljanja, upravljanja kadrovskega virov in delovanja nadzornih svetov. Strokovna komisija pripravi merila za ocenjevanje strokovnega znanja, izkušene in veščine, potrebne za kvalitetno opravljanje funkcije člana nadzornega sveta in pripravi ciljne strokovne profile za posamezne člane. Strokovna skupina operativno izvede postopek pridobivanja kandidatov za člane nadzornega sveta, ocenjevanje kandidatov in pripraviti predlog članov nadzornega sveta za ministrstvo, pristojno za finance, po katerem morajo biti posamezni člani in nadzorni svet kot celota skladni z 37. členom tega zakona.

(4) Če ministrstvo, pristojno za finance predlaga vladi člane nadzornega sveta, ki jih ni predlagala strokovna skupina, mora to javno razkriti. Javno mora razkriti tudi kako je potekal nabor teh kandidatov, kdo jih je povabil k sodelovanju in kako je bila zagotovljena skladnost z 37. členom tega zakona.

(5) Če vlada imenuje člane nadzornega sveta, ki jih ni predlagalo ministrstvo, pristojno za finance, mora to javno razkriti. Javno mora razkriti tudi kako je potekal nabor teh kandidatov, kdo jih je povabil k sodelovanju in kako je bila zagotovljena skladnost s 37. členom tega zakona.

39. člen

(poslovanje nadzornega sveta)

(1) Nadzorni svet je sklepčen, če je pri sklepanju navzočih več kot polovica članov.

(2) Nadzorni svet odloča z navadno večino, v primeru enakega števila glasov je odločilen glas predsednika nadzornega sveta, v njegovi odsotnosti pa njegovega namestnika. Namestnik prevzame pravice in obveznosti predsednika le, če je slednji odsoten ali onemogočen pri njihovem uresničevanju v skladu z določbami zakona, ki ureja gospodarske družbe.

(3) Minister pristojen za finance, se lahko udeleži seje nadzornega sveta , pri čemer nima pravic odločanja na seji. Ministru, pristojnemu za finance, se za vsako sejo pošlje vabilo za sejo nadzornega sveta, vsa gradiva in zapisnike nadzornega sveta .

40. člen

(odpoklic člana nadzornega sveta)

(1) Člana nadzornega sveta lahko na predlog ministra, pristojnega za finance, odpokliče vlada:

- če se naknadno ugotovi, da oseba ne izpolnjuje pogojev za izvolitev,
- če trajno izgubi delovno zmožnost za opravljanje svoje funkcije,
- če ne opravlja nalog, določenih v tem zakonu in aktih upravljanja naložb iz tega zakona,
- če ne opravlja nalog, določenih v zakonu, ki ureja gospodarske družbe,
- če opravlja naloge iz prejšnjih dveh alinej nevestno ali nestrokovno,
- če se naknadno ugotovi, da pred imenovanjem skladno z drugim odstavkom 52. člena ni razkril okoliščin, ki bi lahko privedle do konflikta interesa oziroma je navedel lažne podatke,
- če krši določbe 5. poglavja tega zakona in zakon to kršitev predpisuje kot hujšo kršitev delovnih obveznosti in odgovornosti,
- če opravlja funkcije, ki so nezdržljive s funkcijami člana nadzornega sveta.

41. člen

(prejemki članov nadzornega sveta)

(1) Prejemke predsednika in članov nadzornega sveta določi Vlada RS kot skupščina. Pri tem se ne uporabljajo določbe zakona, ki ureja prejemke članov organa nadzora v gospodarskih družbah v večinski lasti Republike Slovenije in samoupravnih lokalnih skupnosti.

42. člen

(uprava SDH)

(1) Upravo SDH (v nadaljnem besedilu uprava) sestavljajo predsednik in dva člana. Predsednika in oba člana imenuje nadzorni svet SDH.

(2) Za člana uprave SDH je lahko imenovana oseba, ki poleg pogojev, ki jih določa zakon, ki ureja delovanje gospodarskih družb izpolnjuje še naslednje pogoje:

- jo odlikuje osebna integriteta in poslovna etičnost;
- ima izobrazbo pridobljeno po študijskih programih za pridobitev izobrazbe druge stopnje oziroma raven izobrazbe, pridobljene po študijskih programih, ki v skladu z zakonom ustreza izobrazbi druge stopnje;
- ima deset let delovnih izkušenj na vodstvenih položajih in izkazuje pri svojem delu dobre primerljive rezultate,

- aktivno obvlada angleški jezik,
- ni bila obsojena zaradi kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti ali zoper njo ni bila vložena pravnomočna obtožnica za kaznivo dejanje, ki se preganja po uradni dolžnosti,
- ne opravlja funkcije, ki je po zakonu, ki ureja integriteto in preprečevanje korupcije, po tem ali drugem zakonu nezdržljiva s članstvom v nadzornem organu ali organu upravljanja gospodarske družbe in take funkcije ni opravljala v preteklih 6 mesecih,
- ni in v preteklih 6 mesecih ni bila dejavna v organih političnih strank na državni ali lokalni ravni.

(3) Član uprave je imenovan za obdobje štirih let, z možnostjo ponovnega imenovanja.

(4) Položaj predsednika in članov uprave je nezdržljiv s članstvom v poslovodstvu v družbi v kateri ima SDH večinski delež ali prevladujoč vpliv in v gospodarski družbi, ki opravlja dejavnost, ki je ali bi lahko bila v konkurenčnem razmerju z dejavnostjo družbe s kapitalsko naložbo države.

(5) Kršitev dolžnosti na podlagi tega zakona ali aktov upravljanja je hujša kršitev obveznosti člana uprave. Za razrešitev člana uprave SDH se uporabljajo določbe zakona, ki ureja gospodarske družbe.

(6) Člani uprave ne smejo biti v poslovnem razmerju z gospodarsko družbo s kapitalsko naložbo države, ali z njo povezano družbo. Za poslovno razmerje se šteje vsak pravni posel, razen poslov, v katerih je član uprave odjemalec običajnih produktov in storitev družbe s kapitalsko naložbo države, po splošnih pogojih, ki veljajo za druge subjekte na trgu.

43. člen

(pristojnost uprave)

(1) Uprava je odgovorna za vse upravljalvske odločitve SDH. Uprava vodi posle družbe samostojno in na lastno odgovornost, v skladu z akti upravljanja naložb. Ta zakon ali statut lahko določi, da sme uprava določene vrste poslov opravljati samo v soglasju z nadzornim svetom. Ne glede na določbe zakona, ki ureja delovanje gospodarskih družb, nadzorni svet ne more s sklepom določiti obveznosti pridobivanja soglasja uprave za določene posle, če tega ne določa ta zakon ali statut SDH.

(2) Vse ostale naloge, pristojnosti ter obveznosti uprave, ki niso posebej opredeljene v tem zakonu, določa zakon, ki ureja delovanje gospodarskih družb.

44. člen

(kadrovska komisija)

(1) Uprava imenuje kadrovske komisije.

(2) Kadrovska komisija je posvetovalno telo uprave, ki na podlagi tega zakona in politike upravljanja opravi operativne postopke pridobivanja kandidatov za člane nadzornih svetov družb s kapitalsko naložbo države, postopke vrednotenja kandidatov za nadzorne svete družb s kapitalsko naložbo države in postopke akreditacije kandidatov za člane nadzornih svetov družb s kapitalsko naložbo države.

(3) Kadrovska komisija ima tri člane, ki jih uprava imenuje izmed zunanjih strokovnjakov s področja korporativnega upravljanja, upravljanja človeških virov in delovanja nadzornih svetov za obdobje štirih let. Član kadrovske komisije ne sme biti član uprave ali nadzornega sveta in ne sme biti zaposlen v družbi, v kateri SDH upravlja kapitalsko naložbo.

(4) Merila, postopek ugotavljanja primernosti kandidatov in način delovanja kadrovske komisije določi uprava, na podlagi predloga kadrovske komisije.

45. člen

(pristojnosti nadzornega sveta)

(1) Nadzorni svet nadzira uresničevanje aktov upravljanja ter poslovanje SDH.

(3) Za vse ostale naloge, pristojnosti ter obveznosti nadzornega sveta, ki niso posebej opredeljene v tem zakonu, se uporabljajo določbe zakona, ki ureja poslovanje gospodarskih družbe.

46. člen

(komisije nadzornega sveta)

(1) Nadzorni svet imenuje revizijsko komisijo ter komisijo za tveganja. Nadzorni svet lahko skladno z zakonom, ki ureja delovanje gospodarskih družb, imenuje tudi druge komisije, če je to potrebno za njegovo delo.

(2) Za revizijsko komisijo se v celoti uporabljajo določbe zakona, ki ureja gospodarske družbe.

(3) Za komisijo za tveganja se glede sestave komisije smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja gospodarske družbe v delu, ki urejajo revizijsko komisijo.

(4) Komisija za tveganja je posvetovalno telo, ki na podlagi tega člena in politike oblikuje strokovna mnenja o vzpostavljenem sistemu obvladovanja tveganja ter predlaga njegove izboljšave.

5. POGlavJE

UKREPI ZA KREPITEV INTEGRITETE IN ODGOVORNOSTI TER OMEJEVANJE TVEGANJ ZA KORUPCIJO, NASPROTJE INTERESOV IN ZLORABO NOTRANJIH INFORMACIJ PRI UPRAVLJANJU NALOŽB DRŽAVE

1. oddelek

SKLADNOST POSLOVANJA IN INTEGRITETA

47. člen

(pooblaščenec za skladnost poslovanja in integriteto)

(1) Za potrebe vzpostavitve in izvajanja sistema skladnosti poslovanja in integritete je v SDH zaposlen pooblaščenec za skladnost poslovanja in integriteto, ki je pristojen za:

- pripravo in izvajanje načrta integritete ter drugih ukrepov notranje kontrole za prepoznavo in preprečevanje tveganj korupcije, nasprotja interesov, nedovoljenih nejavnih političnih in interesnih vplivov na sprejemanje odločitev in drugih nezakonitih in neetičnih ravnanj znotraj SDH in v razmerju do obvladujočih gospodarskih družb ter zunanjih deležnikov;
- pripravo in izvajanje ukrepov za omejevanje tveganj za prepovedano trgovanje z notranjimi informacijami in nepooblaščenega razkrivanja zaupnih in varovanih podatkov;
- osveščanje, usposabljanje in svetovanje upravi, nadzornemu svetu notranji revizijski službi ali revizorju in zaposlenim v SDH s področja krepitve integritete, skladnosti poslovanja z predpisi in kodeksi ravnanja, odpravljanja tveganj za korupcijo, nasprotje interesov in drugih neetičnih in protipravnih ravnanj;
- svetovanje poslovodnim in nadzornim organom ter notranjim revizijskim službam ali revizorjem družb, v katerih ima SDH večinski delež ali prevladujoč vpliv s področja krepitve integritete, o skladnosti poslovanja s predpisi in kodeksi ravnanja, odpravljanja tveganj za korupcijo, nasprotje interesov in drugih neetičnih in protipravnih ravnanj;
- vzpostavitev in izvajanje programa zaščite zaposlenih v SDH, ki dobronamerno prijavijo

domnevno nezakonito ali neetično ravnanje nadrejenih;

- redno sodelovanje s pristojnimi nadzornimi organi s področja integritete in preprečevanja korupcije, organi odkrivanja in pregona, dostopa do informacij javnega značaja ter revizije;
- opravljanje drugih nalog skladno z zakonom in akti SDH.

(2) Pooblaščenca je potrebno zagotoviti ustrezno neodvisnost pri izvajanju njegovih nalog. Po potrebi se pri pooblaščenca oblikuje strokovna služba.

(3) Za pooblaščenca je lahko imenovana oseba, ki izpolnjuje pogoje za člana uprave SDH po tem zakonu. Pooblaščenca imenuje uprava SDH ob predhodnem soglasju nadzornega sveta. Pooblaščenec je lahko razrešen s svojega položaja oziroma mu lahko preneha delovno razmerje samo ob soglasju nadzornega sveta SDH.

48. člen

(upravljanje s tveganji in načrt integritete)

(1) SDH mora skladno s tem zakonom in smiselno uporabo določb zakona, ki ureja integriteto in preprečevanje korupcije in njegovih smernic oblikovati in izvajati načrt integritete kot orodje notranje kontrole za prepoznavo in omejevanje tveganj korupcije, nasprotja interesov, nepooblaščenega razkrivanja ali trgovanja z notranjimi informacijami in varovanimi podatki in drugih nezakonitih in neetičnih ravnanj znotraj SDH in v razmerju do obvladujočih gospodarskih družb ter zunanjih deležnikov.

(2) Načrt integritete in njegove spremembe na predlog uprave SDH potrdi nadzorni svet SDH. Pred potrditvijo mora nadzorni svet pridobiti mnenje Komisije za preprečevanje korupcije.

(3) Za operativno spremljanje izvajanja načrta integritete je odgovoren pooblaščenec za skladnost poslovanja in integriteto, ki o svojih aktivnostih najmanj vsake tri mesece poroča nadzornemu svetu SDH.

(4) Nadzor nad izvajanjem načrta integritete izvaja nadzorni svet. Nadzor izvaja med drugim z rednimi obravnavami poročil pooblaščenca, predlogi upravi glede sprememb načrta integritete in dodatnih ukrepov za obvladovanje tveganj ter s spremljanjem implementacije ukrepov v rokih, določenih v načrtu integritete.

(5) Komisija za preprečevanje korupcije lahko ob uporabi pristojnosti po zakonu, ki ureja integriteto in preprečevanje korupcije, v SDH opravi nadzor nad izvrševanjem načrta integritete z namenom odpravljanja posamičnih ali splošnih tveganj za korupcijo in nasprotje interesov.

(6) Na podlagi predloga uprave SDH, nadzornega sveta SDH ali na lastno pobudo, lahko Komisija za preprečevanje korupcije ob uporabi pristojnosti po zakonu, ki ureja integriteto in preprečevanje korupcije, gospodarski družbi, v katerih ima SDH večinski delež ali prevladujoč vpliv, z odločbo odredi pripravo načrta integritete.

(7) V primeru iz prejšnjega odstavka se za pripravo, izvajanje in nadzor nad načrti integritete smiselno uporabljajo določbe tega člena in zakona, ki ureja integriteto in preprečevanje korupcije, in smernic, pripravljenih skladno s tem zakonom. Prvi načrt integritete mora biti pripravljen in potrjen v roku šestih mesecev od imenovanja pooblaščenca za skladnost poslovanja in integriteto.

49. člen

(varovanje podatkov in notranjih informacij)

(1) SDH mora kot zaupne varovati vse podatke, dejstva in okoliščine o posamezni družbi s kapitalsko naložbo države, ne glede na to, kako je pridobila te podatke. Za zaupne podatke se vedno štejejo načrti in namere o razpolaganju s posamezno kapitalsko naložbo države.

(2) Člani organov SDH, zaposleni pri SDH oziroma druge osebe, ki so jim v zvezi z njihovim delom v SDH kakor koli dostopni zaupni podatki iz tega člena, teh podatkov ne smejo nepooblaščenoma sporočiti tretjim osebam niti jih sami uporabiti ali omogočiti, da bi jih uporabile tretje osebe, razen

če te podatke potrebuje agencija za nadzor trga vrednostnih papirjev za opravljanje nadzora skladno s tem členom, oziroma drug nadzorni organ zaradi nadzora, ki ga opravlja v okviru svojih zakonskih pristojnosti.

(3) SDH mora tekoče sestavljati seznam družb s kapitalsko naložbo države, v zvezi s katerimi je pridobila zaupne podatke ali podatke, ki imajo značilnost notranje informacije skladno z zakonom, ki ureja delovanje trga finančnih instrumentov. Z vsebino seznama morajo biti seznanjeni vsi zaposleni in druge osebe, ki v SDH opravljajo naloge v zvezi z upravljanjem naložb.

(4) SDH mora voditi evidenco o vseh poslih z naložbami, uvrščenimi na seznam iz tretjega odstavka tega člena, ki jih je sklenila:

- oseba, ki ima položaj člana njenega organa vodenja ali nadzora,
- oseba, ki je zaposlena pri SDH, ali druga oseba, ki so ji v zvezi z njenim delom pri SDH oziroma pri opravljanju storitev zanjo kakor koli dostopni zaupni podatki iz prvega odstavka tega zakona,
- družinski član osebe iz 1. ali 2. točke tega odstavka,
- družba, ki je podrejena osebi iz prve, druge, ali tretje alineje tega odstavka.

(5) Skrbnik evidence iz prejšnjega odstavka je pooblaščenec za skladnost poslovanja in integriteto.

(6) SDH mora vzpostaviti sistem rednega poročanja o poslih iz četrtega odstavka tega člena in izvajati ustrezne ukrepe, ki zagotavljajo redno vodenje evidence o teh poslih.

(7) Razkritje varovanih podatkov ali notranjih informacij, ki je izvršeno naklepno ali iz velike malomarnosti po tem členu se šteje za hujšo kršitev delovnih ali pogodbenih obveznosti.

(8) Nadzor nad izvajanjem tega člena izvaja agencija, ustanovljena na podlagi zakona, ki ureja trg vrednostnih papirjev.

50. člen

(prijava neetičnega oziroma nezakonitega ravnanja ali vplivanja)

(1) Član uprave, nadzornega sveta, zaposleni v SDH, član kadrovske komisije in član posvetovalnih teles SDH, ki dobroverno meni, da se od njega zahteva nezakonito ali neetično ravnanje v povezavi z njegovo službo ali položajem ali se s tem namenom nad njim izvajajo nejavni vplivi, pritiski ali neprimerne ponudbe s strani tretjih oseb ali izvaja psihično ali fizično nasilje, je dolžan takšno ravnanje prijaviti pooblaščenцу za skladnost poslovanja in integriteto, ki se je na prijavo dolžan brez odlašanja odzvati skladno z načrtom integritete in drugimi akti SDH, oceniti dejansko stanje in ukreniti, kar je potrebno, da se preprečijo nadaljnje nezakonite ali neetične zahteve ter nastanek škodljivih posledic.

(2) Pooblaščenec o prijavi iz prvega odstavka tega člena nemudoma obvesti komisijo za preprečevanje korupcije ali drug pristojen državni organ. Posameznik iz prvega odstavka lahko namesto pooblaščenцу prijavo poda tudi neposredno na komisijo za preprečevanje korupcije.

(3) Posameznik iz prvega odstavka je dolžan pooblaščenca najpozneje v roku treh dni od stika obvestiti o vsakem nejavnem stiku, ki ga ima s članom ali predstavnikom politične stranke ali osebo, ki nastopa v njihovem imenu, če je na stiku lobiran v zvezi z izvajanjem upravljaljskih pravic v posameznih družbah ali v zvezi s pridobivanjem ali razpolaganjem s kapitalsko naložbo države. Ta dolžnost velja tudi v primeru stikov s funkcionarji izvršilne ali zakonodajne veje oblasti ali funkcionarji lokalne samouprave, če stik ne spada v redno izvrševanje njihovih zakonskih pristojnosti v razmerju do SDH. Pooblaščenec vodi register tovrstnih stikov.

(4) Nadzor nad izvrševanjem določb tega člena izvaja Komisija za preprečevanje korupcije.

51. člen

(zaščita prijaviteljev)

Za postopke v zvezi z zaščito prijaviteljev korupcije in drugih neetičnih ali nezakonitih ravnanj se glede SDH in gospodarskih družb, v katerih ima SDH večinski delež ali prevladujoč vpliv, uporabljajo določbe zakona, ki ureja integriteto in preprečevanje korupcije.

2. oddelek

OMEJEVANJE NASPROTJA INTERESOV

52. člen

(dolžnost razkritja in izogibanja nasprotju interesov)

(1) Člani uprave, nadzornega sveta, zaposleni v SDH, člani kadrovske komisije in člani posvetovalnih teles SDH morajo pri svojem delu skladno s tem zakonom razkriti okoliščine, ki bi lahko privedle do nasprotja interesov in so se dolžni dosledno izogibati nasprotju interesov kot ga opredeljuje zakon, ki ureja integriteto in preprečevanje korupcije. Svoje službe ali položaja ter informacij, ki jih pridobijo pri opravljanju svojega dela, ne smejo uporabiti za to, da bi sebi ali komu drugemu uresničili nedovoljen zasebni interes.

(2) Kandidat za člana uprave, nadzornega sveta, za kadrovske komisije, za prokurista, za poslovnega pooblaščenca ali za drugo vodstveno mesto v SDH in kandidat na mesto organa vodenja ali nadzora v družbah, v katerih ima SDH večinski delež ali prevladujoč vpliv, mora pred odločanjem o imenovanju organu, ki ga imenuje, posredovati izjavo s katero razkriva ali je v okoliščinah, ki bi lahko privedle do konflikta interesa skladno s tem členom.

(3) Član uprave, nadzornega sveta, kadrovske komisije, prokurist, poslovni pooblaščenec ali član drugega vodstvenega mesta v SDH in član organa vodenja ali nadzora v družbah, v katerih ima SDH večinski delež ali prevladujoč vpliv, mora v enem mesecu po imenovanju na katerega koli od navedenih položajev razkriti:

- podatke o lastniških deležih, delnicah, upravljavskih pravicah, ki jih ima sam ali njegovi družinski člani,
- podatke o funkcijah in/ali delu, ki jih je opravljal v preteklih 5 letih oziroma jih še opravlja v osebah javnega ali zasebnega prava,
- podatke o dolgovih, obveznostih oziroma prevzetih jamstvih in danih posojilih, ki jih ima sam ali pa subjekti iz prve alineje, v katerih ima več kot 25% lastniški delež z navedbo višine zneskov in imen subjektov, s katerimi je v omenjenem dolžniško/upniškem razmerju,
- podatke, ali ima sam, njegovi družinski člani ali subjekti, v katerih ima več kot 25% lastniški delež, neporavnane davčne obveznosti,
- druge okoliščine, ki bi lahko vplivale ali vplivajo na nepristransko in objektivno opravljanje njegovih nalog ali na njegovo osebno integriteto.

(3) Posameznik, ki pri opravljanju svojega dela zazna okoliščine, ki bi lahko privedle do nasprotja interesov, je dolžan te okoliščine nemudoma razkriti in se bodisi izločiti iz nadaljnega dela, vplivanja oziroma odločanja o zadevi, bodisi zahtevati, da o njegovi izločitvi ali drugih potrebnih ukrepih odloči organ skladno s četrtem odstavkom tega člena. Do odločitve, ki jo mora organ iz četrtega odstavka sprejeti v roku 10 delovnih dni po prejemu zahteve, posameznik ne sme opravljati dela na zadevi ali o njej odločati, razen, če bi zaradi odlašanja lahko nastala velika poslovna škoda.

(4) Za odločanje po prejšnjem odstavku je pristojna oseba ali organ:

- za zaposlenega (razen pooblaščenca) v SDH, uprava SDH;
- za člana uprave, predsednika uprave, pooblaščenca ali prokurista, nadzorni svet SDH;
- za člana nadzornega sveta, vključno s predsednikom, ostali člani nadzornega sveta z glasovanjem;

- za člana kadrovske komisije, uprava SDH;
- za pooblaščenca za skladnost poslovanja in integriteto, nadzorni svet SDH;
- za zunanjega sodelavca ali svetovalca, oseba, ki je skrbnik pogodbe ali na njen predlog uprava.

(5) Postopek razkritja nasprotja interesov, samoizločitve ali odločanja skladno z prejšnjim odstavkom mora biti pisno dokumentiran in obrazložen. O vsakem tovrstnem primeru mora biti najpozneje v roku treh dni po dogodku obveščen pooblaščenec za skladnost poslovanja in integriteto.

(6) Pri odločanju v povezavi z nasprotjem interesov po tem členu lahko posameznik ali organ iz četrtega odstavka pridobi predhodno mnenje pooblaščenca za skladnost poslovanja in integriteto.

(7) Kršitev razkritja in dolžnega izogibanja nasprotju interesov po tem členu, ki je izvršena naklepno ali iz velike malomarnosti, se šteje za hujšo kršitev delovnih ali pogodbenih obveznosti.

(8) Ta člen se smiselno uporablja tudi za ravnanja zunanjih pravnih in fizičnih oseb, ki za SDH izvajajo pogodbene oziroma svetovalne storitve in za člane organov vodenja ali nadzora, prokuriste, in osebe na vodstvenih položajih v družbah, v katerih ima SDH večinski delež ali prevladujoč vpliv, pri čemer so organi pristojni za odločanje skladno z 4. odstavkom tega člena organi družb v katerih ima SDH večinski delež ali prevladujoč vpliv.

(9) Član uprave, nadzornega sveta, kadrovske komisije, prokurist, poslovni pooblaščenec ali član drugega vodstvenega mesta v SDH ter njihovi ožji družinski člani v času opravljanja svoje funkcije v SDH in še 6 mesecev po njenem prenehanju ne smejo v svojem imenu in na svoj račun poslovati z vrednostnimi papirji in naložbami družb, v katerih ima SDH večinski delež ali prevladujoč vpliv.

53. člen

(omejitve poslovanja s povezanimi osebami)

(1) SDH ne sme poslovati z gospodarsko družbo, samostojnim podjetnikom posameznikom ali drugim poslovnim subjektom iz javnega ali zasebnega sektorja, v katerem je član uprave, prokurist SDH ali ožji družinski član katere od teh oseb:

- zakoniti zastopnik, član organa vodenja ali nadzora ali prokurist,
- nosilec podjetja, ali
- ima sam ali skupaj z ožjimi družinskimi člani več kot 5 % delež v osnovnem kapitalu.

(2) SDH ne sme poslovati z gospodarsko družbo, samostojnim podjetnikom posameznikom ali drugim poslovnim subjektom iz javnega ali zasebnega sektorja, v katerem je član nadzornega sveta SDH ali njegov ožji družinski član nosilec podjetja ali ima sam ali skupaj z ožjimi družinskimi člani več kot 5 % delež v osnovnem kapitalu.

(3) Kot poslovanje po prvem in drugem odstavku tega člena se štejejo zlasti nakup in prodaja blaga in storitev, naročilo in izvedba gradenj, dodeljevanje donacij, prevzemanje sponzorstva in vstopanje v podobna poslovna razmerja, razen poslov, v katerih je posameznik odjemalec običajnih produktov in storitev po splošnih pogojih, ki veljajo za vse subjekte na trgu.

(4) Ne glede na določbe prejšnjih odstavkov tega člena je sklenitev posameznega posla s povezanimi osebami dopustna na podlagi odločitve nadzornega sveta. Nadzorni svet lahko izda dovoljenje za sklenitev posla na podlagi obrazloženega predloga uprave, če oceni, da sklenitev posla predstavlja pomemben ekonomski interes SDH in da so v povezavi s sklenitvijo posla ustrezno obvladana tveganja za nasprotje interesov, korupcijo, zlorabo notranjih informacij ter zagotovljena integriteta SDH. Pisno obrazložena odločitev nadzornega sveta, ki tako poslovanje dovoli, je informacija javnega značaja in mora biti objavljena na spletnih straneh SDH.

(5) Omejitve poslovanja skladno s tem členom veljajo tudi za poslovanje med SDH in subjekti, v katerih ima SDH naložbo.

(5) SDH mora na svoji spletni strani voditi ažuren seznam subjektov, s katerimi veljajo omejitve

poslovanja po tem členu.

(6) Pogodbe in posli, sklenjeni v nasprotju s tem členom naklepno ali iz velike malomarnosti, so nični.

(7) Kršitev omejitev poslovanja po tem členu, ki je izvršena naklepno ali iz velike malomarnosti se šteje za hujšo kršitev delovnih ali pogodbenih obveznosti.

(8) Določbe tega člena se smiselno uporabljajo tudi za gospodarske družbe, v katerih ima SDH večinski delež ali prevladujoč vpliv. Pri tem se povezane osebe skladno s tem členom ugotavljajo za vsako posamezno družbo in omejitve skladno s tem členom veljajo le za poslovanje z osebami povezanimi z vsako posamezno družbo.

(9) Omejitve poslovanja SDH s povezanimi osebami veljajo še eno leto po prenehanju funkcije člana uprave, prokurista SDH ter člana nadzornega sveta.

54. člen

(prepoved in omejitve v zvezi s sprejemanjem daril)

(1) Člani uprave, nadzornega sveta, zaposleni v SDH, člani kadrovske komisije in člani posvetovalnih teles SDH ne smejo sprejemati daril ali drugih koristi (v nadaljnjem besedilu: darila) v zvezi z opravljanjem svojega dela na SDH ali v zvezi s svojim položajem na SDH.

(2) Prepoved sprejemanja daril ali koristi v zvezi z opravljanjem dela ali položaja na SDH velja tudi za družinske člane posameznika iz prejšnjega odstavka.

(3) Ne glede na omejitev iz prvega odstavka lahko posameznik sprejme priložnostno, simbolno ali promocijsko darilo v vrednosti do 75 evrov (in največ 150 EUR v koledarskem letu, če so darila prejeta od iste osebe ali subjekta), in pogostitev, ki se tradicionalno ali običajno izroča ali nudi ob določenih dogodkih, kot so poslovne, kulturne, športne, izobraževalne in druge prireditve ali srečanja. Sprejem vsakega darila mora posameznik sporočiti pooblaščenцу za skladnost poslovanja in integriteto. Če tako darilo presega vrednost 75 EUR, postane last SDH.

(4) Ne glede na določbo tretjega odstavka tega člena, osebe navedene v prvem odstavku tega člena ne smejo sprejeti darila:

- če bi izročitev oziroma sprejem takšnega darila pomenila kaznivo dejanje,
- če je to prepovedano v skladu z drugim zakonom ali na njegovi podlagi izdanimi predpisi,
- če se kot darilo izroča denar, vrednostne papirje, darilne bone, drage kovine in
- če bi sprejem darila pomenil ali ustvarjal videz nedovoljenega vplivanja na osebe, navedene v prvem odstavku tega člena.

(5) Posameznik iz prvega odstavka je dolžan darovalca, ki želi v zvezi z opravljanjem njegove službe ali položaja v SDH njemu ali njegovemu družinskemu članu izročiti darilo, ki ne spada v tretji odstavek tega člena, opozoriti na prepoved sprejemanja daril iz tega člena in zavrnuti ponujeno darilo. Če darovalec pri darilu vztraja, je posameznik oziroma njegov družinski član darilo dolžan takoj izročiti SDH.

(6) Register daril po tem odstavku vodi pooblaščenec za skladnost poslovanja in integriteto.

3. oddelek

NADZOR NAD PREMOŽENJSKIM STANJEM POSLOVODSTEV IN ČLANOV ORGANOV NADZORA

55. člen

(nadzor nad premoženjskim stanjem poslovodstev in članov organov in nadzora SDH)

(1) Člani uprave, člani nadzornega sveta, prokuristi SDH in pooblaščenec za skladnost poslovanja in integriteto so zavezanci za nadzor nad premoženjskim stanjem po zakonu, ki ureja integriteto in preprečevanje korupcije. Enako velja za člane uprav, člane organov nadzora in prokuriste gospodarskih družb, v katerih ima SDH večinski delež ali prevladujoč vpliv.

(2) Za postopke prijave zavezancev, prijave premoženjskega stanja, njegovih sprememb in izvajanja nadzora nad premoženjskim stanjem zavezancev iz prejšnjega odstavka se uporabljajo določbe zakona, ki ureja integriteto in preprečevanje korupcije.

(3) Roki v povezavi z nadzorom nad premoženjskim stanjem iz zakona, ki ureja integriteto in preprečevanje korupcije, pričnejo glede dolžnosti SDH teči z dnem njegove ustanovitve, za posameznika za z dnem, ko nastopi svoj položaj.

4. oddelek

KREPITEV PREGLEDNOSTI POSLOVANJA

56. člen

(dostop do informacij javnega značaja)

SDH je zavezanec za posredovanje informacij javnega značaja. Glede postopka posredovanja informacij javnega značaja in dolžnosti zavezanca se uporabljajo določbe zakona, ki ureja dostop do informacij javnega značaja. Za gospodarske družbe, v katerih ima SDH večinski delež ali prevladujoč vpliv se določbe zakona, ki ureja dostop do informacij javnega značaja, ne uporabljajo.

57. člen

(javna objava)

(1) SDH mora na svojih spletnih straneh javno in ažurno objavljati:

- politiko upravljanja in obseg posameznih naložb v gospodarskih družbah in njihove spremembe;
- kodeks ter vse njegove spremembe in dopolnitve, načrt integritete za upravljanje s tveganji ter druge akte, ki na posameznih ožjih in vsebinsko zaokroženih področjih podrobneje urejajo postopke in merila SOD glede upravljanja;
- letno in kvartalno poročilo upravljanja;
- revizijska poročila;
- seznam subjektov, za katere skladno z zakonodajo veljajo omejitve poslovanja s povezanimi osebami;
- informacije o sestavi organov upravljanja (vključno s prokuristi) in nadzora, kadrovske komisije, posvetovalnih organov SDH in pooblaščenca za integriteto in skladnost poslovanja (vključno z življenjepisi, izjavami o razkritju interesov, pogodbeno dogovorjenih prejemkih in/ali bonitetah in informacijami v zvezi s postopkom kadrovanja navedenih oseb); in
- informacije o sponzorskih ali donatorskih pogodbah;

(2) Obveznost javne objave podatkov iz pete, šeste in sedme alineje prejšnjega odstavka velja tudi za družbe, v katerih ima SDH večinski delež ali prevladujoč vpliv.

(3) Vsaka javno objavljena vsebina iz prvega in drugega odstavka tega člena mora biti dostopna še vsaj pet let po objavi. Če so v kvartalnem ali letnem poročilu SDH ali v načrtu integritete vključeni podatki, ki so v skladu z zakonom zaupne narave ali poslovna skrivnost ali bi njihovo razkritje lahko pomenilo resno oviro za notranje delovanje SDH ali družbe iz prejšnjega odstavka, se taki podatki prekrijejo.

(4) Ta člen ne omejuje obveznosti in postopkov javnih razkritij ali dostopa do informacij javnega značaja, ki jim je zavezan SDH na podlagi drugih zakonov.

(5) Nadzor nad tem členom izvaja Informacijski pooblaščenec.

58. člen

(razkritje podatkov o plačilnem prometu SDH)

Z namenom krepitve preglednosti in odgovornosti upravljanja, je SDH ob upoštevanju spoštovanja poslovne tajnosti in varstva osebnih podatkov dolžan Komisija za preprečevanje korupcije posredovati podatke potrebne za vključitev v sistem objave podatkov o plačilnem prometu preko spletne aplikacije o plačilnem prometu, kot to velja za opravljanje plačilnih storitev za proračunske uporabnike.

59. člen

(beleženje in razkrivanje odločitev na posameznih skupščinah delničarjev)

(1) SDH z internim aktom določi način poročanja in ravnanje s poročili posameznih pooblaščenec za skupščine delničarjev.

(2) SDH javno razkrije svoje delovanje na vsaki skupščini. Razkritja morajo biti javno objavljena na spletni strani SDH dva delovna dni po skupščini oziroma pri posameznih družbah z omejeno odgovornostjo dva dni po tem, ko lahko pooblaščenec, glede na okoliščine, zagotovi popolno gradivo. S posebnim pisnim razkritjem se mora objaviti tudi vsaka neudeležba SDH na skupščini družbe s kapitalsko naložbo države in pojasniti razloge zanjo.

(3) V razkritjih po tem členu mora biti jasno navedeno, za katero družbo gre, kdaj je potekala skupščina, kakšen je bil dnevni red ter vse aktivnosti SDH na skupščini, vključno z vlaganjem nasprotnih predlogov, glasovanju SDH o predlogih in nasprotnih predlogih. Vsakemu razkritju je priložena izjava, ali je bilo delovanje SDH na posamezni skupščini skladno s tem zakonom in akti upravljanja.

5. oddelek

ZUNANJI NADZOR IN ZAGOTAVLJANJE ODGOVORNOSTI

60. člen

(skrbnost in odškodninska odgovornost)

(1) Člani organov SDH morajo ravnati s skrbnostjo, ki jo opredeljuje zakon, ki ureja delovanje gospodarskih družb, in načela upravljanja naložb, ki jih predpisuje ta zakon.

(2) Za odgovornost članov organov vodenja in nadzora SDH za škodo, ki nastane SDH kot posledica njihove opustitve dolžne skrbnosti, v celoti veljajo določbe zakona, ki ureja delovanje gospodarskih družb. (3) Člani organov vodenja in nadzora SDH z vsem svojim premoženjem solidarno odškodninsko odgovarjajo Republiki Sloveniji za škodo, ki nastane kot posledica njihovega izvrševanja pravic delničarja ali družbenika v družbah v lasti Republike Slovenije, razen če dokažejo, da so ravnali s skrbnostjo skladno s prvim odstavkom tega člena in pri ravnanju v celoti upoštevali zakonodajo, notranje akte družbe in akte upravljanja.

61. člen

(revizijski in odškodninski postopki in zastopniki javnega interesa)

(1) V primeru utemeljenega suma oškodovanja posamezne družbe s kapitalsko naložbo države ali

utemeljenega suma protipravnega ravnanja članov organov vodenja ali nadzora v družbi s kapitalsko naložbo države, ima SDH dolžnost, da v celoti izvede postopke skladno s 23. členom tega zakona.

(2) Če se pojavijo utemeljeni sumi, da je zaradi neskrbnega ravnanja organov vodenja ali nadzora družbe s kapitalsko naložbo države prišlo do oškodovanja SDH ali Republike Slovenije, mora SDH začeti postopke za menjavo članov organov vodenja ali nadzora, ki so bili pri oškodovanju udeleženi in sprejem skupščinskih sklepov o posebnih revizijah, začetku odškodninskih postopkov proti članom organov vodenja ali nadzora in vseh ostalih ustreznih postopov, s katerimi se zaščitijo premoženje in interese Republike Slovenije ali SDH skladno z določbami tega zakona in zakona, ki ureja delovanje gospodarskih družb. Aktivno legitimacijo za začetek postopkov skladno s tem odstavkom imata organ vodenja in nadzora SDH ter Vlada RS, kot skupščina SDH.

(3) Če obstajajo znaki, da je bila Republiki Sloveniji ali SDH povzročena škoda zaradi vpliva tretje osebe, mora SDH postopke skladno s prejšnjim odstavkom tega člena in skladno z zakonodajo, ki ureja delovanje gospodarskih družb začeti tudi proti tej tretji osebi. Razloge za morebiten odstop od uveljavljanja odgovornosti ali škode po obravnavi posameznih sumov mora SDH ustrezno dokumentirati in obrazložiti.

(4) Če v okviru izvajanja svojih zakonskih pristojnosti ministrstvo za finance, računsko sodišče, Komisija za preprečevanje korupcije, agencija za trg vrednostnih papirjev ali agencija za varstvo konkurence ugotovi dejstva in okoliščine, ki izkazujejo sum oškodovanja Republike Slovenije ali SDH, lahko kot zastopnik javnega interesa pristojnim organom Republike Slovenije ali organom vodenja ali nadzora SDH ali Vladi Republike Slovenije predlagajo postopke za začetek posebnih revizij, začetek odškodninskih postopkov proti članom organov vodenja ali nadzora in vseh ostalih ustreznih postopov, s katerimi se zaščitijo premoženje in interese Republike Slovenije ali SDH skladno z določbami tega zakona in zakona, ki ureja delovanje gospodarskih družb. Če pristojni organ predlog zavrne ali nanj v roku 30 dni ne odgovori, lahko organi iz tega odstavka v sodelovanju z Državnim pravobranilstvom Republike Slovenije uveljavljajo ničnost ali izpodbojnost spornih pravnih poslov in sami v imenu in za račun Republike Slovenije ali v imenu in za račun SDH začnejo postopke za začetek posebnih revizij, odškodninskih postopkov in vseh ostalih ustreznih postopov, s katerimi se zaščitijo premoženje in interese Republike Slovenije ali SDH skladno z določbami tega zakona in zakona, ki ureja delovanje gospodarskih družb.

62. člen

(zastaralni roki za odškodninsko odgovornost)

(1) Ne glede na določbe zakona, ki ureja obligacijska razmerja, odškodninska odgovornost za povzročeno škodo zoper:

- člana uprave, nadzornega sveta in kadrovske komisije in osebe na vodstvenem položaju v SDH;
- zunanje pravne in fizične osebe, ki za SDH izvajajo svetovalne storitve;

zastara v petih letih, odkar je oškodovanec zvedel za škodo in za tistega, ki jo je povzročil oziroma v petih letih od prenehanja mandata člana uprave ali člana nadzornega sveta.

(2) V vsakem primeru terjatev iz prejšnjega odstavka zastara v desetih letih, odkar je škoda nastala.

63. člen

(nadzor Računskega sodišča)

Računsko sodišče je pristojno za izvajanje revizij pravilnosti in smotrnosti poslovanja SDH. Glede postopkovnih vprašanj revizije in dolžnosti revidiranja se uporabljajo določbe zakona, ki ureja računsko sodišče.

64. člen

(obveznost javnega naročanja)

SDH se šteje za naročnika po zakonu, ki ureja javno naročanje, kadar naroča blago, storitve ali gradnje v vrednosti, za katero se po zakonu, ki ureja javno naročanje zahteva oddaja po odprtem postopku, postopku s predhodnim ugotavljanjem sposobnosti, konkurenčnem dialogu ali po postopku s pogajanjem po predhodni ali brez predhodne objave.

65. člen

(dolžnost uporabe protikorupcijske klavzule)

(1) Pogodba ali posamezno določilo pogodbe v zvezi s pridobivanjem naložb ali v zvezi z razpolaganjem z naložbami, pri kateri kdo v imenu ali na račun ene pogodbenne stranke, zastopniku ali predstavniku druge obljubi, ponudi ali da kakšno nedovoljeno korist za:

- pridobitev posla ali
- za sklenitev posla pod ugodnejšimi pogoji ali
- za opustitev dolžnega nadzora nad izvajanjem pogodbenih obveznosti ali
- za drugo ravnanje ali opustitev, s katerim je drugi pogodbeni stranki povzročena škoda ali je omogočena pridobitev nedovoljene koristi zastopniku, predstavniku ali posredniku druge pogodbenne stranke;

je nična, akcesorni posli povezano s tako pogodbo pa izpodbojni.

(2) SDH je dolžan v vse pogodbe v zvezi s pridobivanjem naložb ali v zvezi z razpolaganjem z naložbami, ki jih sklepa z drugimi pogodbenimi strankami, kot obvezno sestavino pogodb ob upoštevanju konkretnega primera, vključiti vsebino iz prejšnjega odstavka, lahko pa vključi tudi dodatne določbe za omejevanje korupcije in nasprotja interesov ali drugega poslovanja v nasprotju z moralo ali javnim redom. Ta določba velja tudi za sklepanje pogodb s pogodbenimi strankami izven ozemlja Republike Slovenije.

(3) SDH mora na podlagi svojih ugotovitev o domnevnem obstoju dejanskega stanja iz prvega odstavka tega člena ali obvestila drugih organov, glede njegovega domnevnega nastanka, pričeti z ugotavljanjem pogojev ničnosti oziroma izpodbojnosti pogodbe iz prejšnjega odstavka oziroma z drugimi ukrepi v skladu s predpisi Republike Slovenije.

(5) V primeru, da SDH oceni, da zaradi nasprotovanja druge pogodbenne stranke s sedežem izven Republike Slovenije vključitev protikorupcijske klavzule v pogodbo ni mogoča, lahko uprava SDH nadzorni svet z obrazloženim predlogom zaprosi, da za posamezno pogodbo odobri izvzetje iz dolžnosti, ki jo določa drugi odstavek tega člena. Pri odločanju nadzorni svet upošteva zlasti javni interes, da se pogodba sklene, objektivne okoliščine, ki ne omogočajo sklenitve posla s protikorupcijsko klavzulo ter stopnjo splošnega korupcijskega tveganja pri enakovrstnih poslih. Dovoljenje nadzornega sveta za sklenitev pogodbe brez protikorupcijske klavzule se objavi na spletnih straneh SDH takoj oziroma najkasneje takrat, ko ne more več vplivati na sklenitev pogodbe. V dovoljenju lahko nadzorni svet določi druge ukrepe, s katerimi naj se doseže namen protikorupcijske klavzule.

(6) Protikorupcijska klavzula, določena v tem členu, se uporablja za pogodbe v zvezi s pridobivanjem naložb ali v zvezi z razpolaganjem z naložbami SDH. Za ostale primere se uporablja protikorupcijska klavzula, določena v zakonu, ki ureja integriteto in preprečevanje korupcije, če so zanje izpolnjeni pogoji, kot jih določa omenjeni zakon.

6. oddelek

PREKRŠKOVNE DOLOČBE IN PRISTOJNI PREKRŠKOVNI ORGANI

66. člen

(prekrški fizičnih oseb)

(1) Z globo od 400 do 1.200 eurov se kaznuje za prekršek posameznik, ki:

- dobroverno meni, da se od njega zahteva nezakonito ali neetično ravnanje v povezavi z njegovo službo ali položajem ali se s tem namenom nad njim izvajajo nejavni vplivi, pritiski ali neprimerne ponudbe s strani tretjih oseb ali izvaja psihično ali fizično nasilje in takšnega ravnanja, v skladu s prvim odstavkom 50. člena tega zakona, ne prijavi pooblaščenca za skladnost poslovanja in integriteto,

- v nasprotju s tretjim ali četrtem odstavkom 54. člena tega zakona sprejme darilo,

- v nasprotju s tretjim odstavkom 54. člena tega zakona pooblaščenca za skladnost poslovanja in integriteto ne sporoči sprejem darila,

- v prijavo o premoženjskem stanju ali v njene dopolnitve ne vpiše podatkov, kot jih zahteva zakon, ki ureja integriteto in preprečevanje korupcije, ali vpiše lažne podatke,

(2) Z globo od 400 do 4.000 eurov se kaznuje za prekršek posameznik, ki:

- v skladu s tretjim odstavkom 50. člena tega zakona o nejavnem stiku ne obvesti pooblaščenca za skladnost poslovanja in integriteto,

-v skladu s tretjim odstavkom 52. člena tega zakona organu ali posamezniku, določenem v četrtem odstavku 52. člena tega zakona ne razkrije okoliščin, ki bi lahko privedle do nasprotje interesov in se ne izloči iz nadaljnjega dela, vplivanja oziroma odločanja o zadevi ali ne zahteva, da o njegovi izločitvi ali drugih potrebnih ukrepih odloči organ ali posameznik skladno s četrtem odstavkom tega člena,

-v skladu s tretjim odstavkom 52. člena tega zakona organu ali posamezniku, določenem v četrtem odstavku 52. člena tega zakona ne razkrije okoliščin, ki bi lahko privedle do nasprotje interesov in se ne izloči iz nadaljnjega dela, vplivanja oziroma odločanja o zadevi ali ne zahteva, da o njegovi izločitvi ali drugih potrebnih ukrepih odloči organ ali posameznik skladno s četrtem odstavkom tega člena,

-v nasprotju z določbo 55. člena tega zakona in rokov, kot jih predpisuje zakon, ki ureja integriteto in preprečevanje korupcije, komisiji za preprečevanje korupcije ne sporoči podatkov o premoženjskem stanju ali sprememb premoženjskega stanja,

(3) Z globo od 400 do 4.000 eurov se kaznuje za prekršek pooblaščenec za skladnost poslovanja in integriteto, ki v nasprotju z določbo prvega odstavka 48. člena tega zakona ne oblikuje načrta integritete ali opušča dolžnost pri njegovem izvajanju.

(4) Z globo od 400 do 4.000 eurov se kaznuje za prekršek pooblaščenec za skladnost poslovanja in integriteto, ki v nasprotju z določbo tretjega odstavka 48. člena tega zakona o svojih aktivnostih ne poroča nadzornemu svetu SDH.

(5) Z globo od 400 do 4.000 eurov se kaznuje za prekršek pooblaščenec za skladnost poslovanja in integriteto, ki se v nasprotju z določbo prvega odstavka 50. člena tega brez odlašanja ne odzove na prijavo skladno z načrtom integritete in drugimi akti SDH ali ne oceni dejanskega stanja in ne ukrene, kar je potrebno, da se preprečijo nadaljnje nezakonite ali neetične zahteve ter nastanek škodljivih posledic.

(6) Z globo od 400 do 4.000 eurov se kaznuje za prekršek odgovorna oseba SDH, ki v nasprotju z določbo tretjega odstavka 52. člena tega zakona ne odloči o okoliščinah nasprotja interesov.

(7) Z globo od 400 do 4.000 eurov se kaznuje za prekršek odgovorna oseba SDH, ki v nasprotju z določbo prvega ali drugega odstavka 53. člena tega zakona posluje s subjektom ali posameznikom in ne gre za posel, za katerega je izdal dovoljenje nadzorni svet.

(8) Z globo od 400 do 4.000 eurov se kaznuje za prekršek odgovorna oseba SDH, ki v nasprotju z določbo petega odstavka 53. člena tega zakona posluje s subjektom, v katerem ima SDH naložbo.

(9) Z globo od 400 do 4.000 eurov se kaznuje za prekršek odgovorna oseba gospodarske družbe, v kateri ima SDH večinski delež ali prevladujoč vpliv, ki v nasprotju z določbo prvega ali drugega

odstavka 53. člena tega zakona posluje s subjektom ali posameznikom.

(10) Z globo od 400 do 4.000 eurov se kaznuje za prekršek pooblaščenec za skladnost poslovanja in integriteto, ki v nasprotju z določbo šestega odstavka 54. člena tega zakona ne vodi registra daril.

(11) Z globo 400 do 4.000 eurov se kaznuje za prekršek odgovorna oseba SDH, ki v nasprotju z določbo drugega odstavka 65. člena tega zakona v pogodbo zvezi s pridobivanjem naložb ali v zvezi z razpolaganjem z naložbami ne vključi vsebine iz prvega odstavka 65. člena tega zakona ali po obvestilu drugih organov o domnevnem obstoju dejanskega stanja iz prvega odstavka 65. člena v nasprotju s tretjim odstavkom 65. člena tega zakona ne prične s postopkom ugotavljanja ničnosti pogodbe ali posameznega pogodbenega določila ali z drugimi ustreznimi ukrepi v skladu s predpisi Republike Slovenije.

67. člen

(prekrški pravnih oseb)

(1) Z globo od 400 do 100.000 eurov se za prekršek iz tretjega, sedmega, osmega, in desetega in enajstega odstavka 66. člena tega zakona kaznuje SHD.

(2) Z globo od 400 do 100.000 eurov se za prekršek iz devetega odstavka 66. člena tega zakona kaznuje gospodarska družba, v kateri ima SDH večinski delež ali prevladujoč vpliv.

68. člen

(pristojen prekrškovni organ)

(1) Pristojen prekrškovni organ za prekrške iz 66. in 67. člena tega zakona je Komisija za preprečevanje korupcije Republike Slovenije.

(2) Globe, predpisane s tem zakonom, se lahko v hitrem postopku o prekršku izrekajo tudi v višjem znesku kot je najnižji predpisan znesek globe za posamezen prekršek.

7. poglavje

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

69. člen

(preoblikovanje SOD v SDH)

(1) SDH nastane s preoblikovanjem SOD v SDH z dnem uveljavitve tega zakona. Preoblikovanje skladno s tem členom se izvede tako, da družba SOD pridobi pristojnosti, obveznosti in naloge skladno s tem zakonom. Preoblikovanje ne predstavlja prenehanja družbe SOD, ki z dnem uveljavitve tega zakona kontinuirano posluje naprej kot SDH na osnovi vseh svojih dotedanjih identifikacijskih znakov. SOD kot SDH poleg nalog skladno s tem zakonom izvaja vsa svoja pooblastila, pristojnosti, pravice in obveznosti družbe SOD pred preoblikovanjem.

(2) Organi družbe SOD so dolžni v 1 mesecu pripraviti spremembe statuta in firme družbe, potrebne za uskladitev s tem zakonom in nemoteno opravljanje obveznosti skladno s tem zakonom. Do spremembe firme in statuta družbe SDH opravlja vse naloge določene s tem zakonom pod firmo SOD, morebitne določbe statuta, ki niso skladne s tem zakonom pa se ne uporabljajo.

70. člen

(poročstvo za obveznosti SDH)

(1) V primeru, da sredstva družbe SOD oziroma SDH ne zadoščajo za poravnavo obveznosti, ki jih ima družba SOD oziroma SDH na podlagi tega in drugih zakonov, potrebna sredstva na podlagi predloga uprave SOD oziroma SDH zagotovi Republika Slovenija.

(2) Republika Slovenija lahko kadar koli v času veljave tega zakona s sklepom Vlade izvede dokapitalizacijo družbe SDH. Za dokapitalizacijo s stvarnimi vložki se lahko uporabijo delnice in deleži v gospodarskih družbah, katerih imetnik je Republika Slovenija in jih SDH upravlja na podlagi tega zakona.

(3) Če se izvede dokapitalizacija SDH skladno s prejšnjim odstavkom z naložbami, ki so opredeljene kot pomembne naložbe ali strateške naložbe, to ne predstavlja razpolaganja z naložbami skladno s tem zakonom in ne predstavlja pridobivanja novih deležev po zakonodaji, ki ureja prevzeme gospodarskih družb.

71. člen

(pripojitev KAD)

(1) SDH mora v 6 mesecih po uveljavitvi tega zakona poskrbeti za izvedbo vseh postopkov, da se k SDH pripoji Kapitalska družba pokojninskega in invalidskega zavarovanja, d.d. (KAD).

(2) Pripojitev se izvede po postopkih in na način določen z zakonodajo, ki ureja delovanje gospodarskih družb. SDH vstopi z dnem pripojitve kot univerzalni pravni naslednik KAD v vsa pravna razmerja ter prevzame vse pravice in obveznosti napram tretjim osebam in vstopa v vse pravnice in druge sodne postopke, v katerih je KAD stranka v postopku.

(3) Po pripojitvi se na SDH prenesejo vsa pooblastila, pravice in obveznosti KAD, določene z zakoni in na njihovi podlagi izdanimi predpisi, ter z njimi povezano premoženje, če ni s tem zakonom določeno drugače. Univerzalno pravno nasledstvo velja tudi za dovoljenja za opravljanje poslov, ki jih podeljuje Agencija za zavarovalni nadzor.

72. člen

(pripojitev D.S.U.)

(1) SDH mora v 6 mesecih po uveljavitvi tega zakona poskrbeti za izvedbo vseh postopkov, da se k SDH pripoji D.S.U., družba za svetovanje in upravljanje, d.o.o.

(2) Pripojitev se izvede po postopkih in na način določen z zakonodajo, ki ureja delovanje gospodarskih družb. SDH vstopi z dnem pripojitve kot univerzalni pravni naslednik D.S.U. v vsa pravna razmerja ter prevzame vse pravice in obveznosti napram 3. osebam in vstopi v vse pravnice in druge sodne postopke, v katerih je D.S.U. stranka v postopku.

(3) Po pripojitvi se na SDH prenesejo vsa pooblastila, pravice in obveznosti D.S.U., določene z zakoni in na njihovi podlagi izdanimi predpisi, ter z njimi povezano premoženje, če ni s tem zakonom določeno drugače. Univerzalno pravno nasledstvo velja tudi za vse pravice in pooblastila družbe D.S.U., določene z zakoni in na njihovi podlagi izdanimi predpisi s področja lastninskega preoblikovanja družbene lastnine, privatizacije in denacionalizacije ter s tem povezano premoženje in obveznosti. Vse premoženje, ki ugotovljeno in najdeno po opravljeni pripojitvi po tem zakonu, ki bi po obstoječih predpisih pripadlo D.S.U., pripada družbi SDH.

(4) Po pripojitvi prevzame družba SDH vodenje in hrambo arhiva Agencije Republike Slovenije za prestrukturiranje in privatizacijo, arhiva Slovenske razvojne družbe, d.d., ter arhiva družbe D.S.U., povezanih s privatizacijo in lastninjenjem podjetij, Arhiv Republike Slovenije pa prevzame vodenje in hrambo arhiva Slovenske razvojne družbe, d.d. in družbe D.S.U., ki ni povezan s prevzetimi pravicami, pooblastili, premoženjem in obveznostmi po tem zakonu.

(5) Družba SDH bo pravice in pooblastila v pristojnosti družbe D.S.U., ki s tem zakonom preidejo nanjo, izvrševala skladno z veljavnimi predpisi s področja lastninskega preoblikovanja družbene lastnine, privatizacije in denacionalizacije, če ni s tem zakonom določeno drugače. Družba SDH je o izvrševanju prenesenih pravic in pooblastil dolžna enkrat letno poročati Vladi RS.

73. člen
(pripojitev PDP)

(1) SDH mora v 6 mesecih po uveljavitvi tega zakona poskrbeti za izvedbo vseh postopkov, da se k SDH pripori PDP, Posebna družba za podjetniško svetovanje, d. d., Dunajska cesta 160, p.p. 3985, 1001 Ljubljana (PDP).

(2) Pripojitev se izvede po postopkih in na način določen z zakonodajo, ki ureja delovanje gospodarskih družb. SDH vstopi z dnem pripojitve kot univerzalni pravni naslednik PDP v vsa pravna razmerja ter prevzema vse pravice in obveznosti napram 3. osebam in vstopa v vse pravnne in druge sodne postopke, v katerih je PDP stranka v postopku.

(3) Po pripojitvi se na SDH prenesejo vsa pooblastila, pravice in obveznosti PDP, določene z zakoni in na njihovi podlagi izdanimi predpisi, ter z njimi povezano premoženje, če ni s tem zakonom določeno drugače.

74. člen
(akti upravljanja)

(1) Prvi predlog strategije Ministrstvo za finance predloži Vladi v treh mesecih od začetka veljavnosti tega zakona.

(2) Do uveljavitve strategije potrebuje uprava SDH soglasje državnega zbora na predlog vlade za razpolaganje z naložbami Republike Slovenije, če:

- skupna knjigovodska vrednost naložb, ki jih skladno s tem zakonom upravlja SDH presega 20 milijonov eurov in

- dosega delež naložb, ki jih na podlagi tega zakona upravlja SDH 25 % celotnega kapitala družbe ali SDH upravlja s pravicami, ki predstavljajo 25 % delež vseh glasovalnih pravic.

(3) Prejšnji odstavek ne velja za razpolaganje z naložbami, razpolaganje s katerimi je že odobril državni zbor pred sprejemom tega zakona.

75. člen
(prenos naložbe ZPIZ v Zavarovalnici Triglav d.d. na SDH)

(1) Naložba ZPIZ v družbi Zavarovalnica Triglav, d.d. se v 6 mesecih prenese na SDH. SDH je dolžan za prenos ZPIZ plačati pošteno nadomestilo, ki se določi po tržni vrednosti naložbe na dan prenosa na podlagi vrednotenja.

(2) Prenos skladno s tem členom ne predstavlja pridobivanja novega deleža skladno z zakonodajo, ki ureja prevzeme gospodarskih družb in se zakonodaja o prevzemih družb za ta prenos ne uporablja.

76. člen
(javna objava seznama oseb, ki delujejo usklajeno)

SDH v roku dveh mesecev od uveljavitve tega zakona objavi seznam oseb iz 24. člena tega zakona.

77. člen
(predlog kandidatov za nadzorni svet in mandat prvih članov nadzornega sveta)

(1) Ministrstvo za finance predlaga Vladi Republike Slovenije kandidate za nove člane nadzornega sveta SDH najkasneje v treh mesecih od uveljavitve tega zakona.

(2) Ob imenovanju novih članov nadzornega sveta SDH skladno s tem členom članom nadzornega sveta SDH, ki so bili imenovani kot člani nadzornega sveta SOD funkcija preneha ne glede na

določbe tega zakona o prenehanju funkcije članov nadzornega sveta SDH in trajanje njihovega mandata.

78. člen

(razbremenitev naložb)

Po sprejemu strategije mora SDH poskrbeti za razbremenitev strateških naložb, tako da se doseže skladnost z 2. odstavkom 15. člena v 6 mesecih od sprejema strategije.

79. člen

(sestavine prve pogodbe o upravljanju)

(1) Prva pogodba skladno z 26. členom tega zakona mora biti podpisana v enem mesecu od uveljavitve tega zakona.

(2) Prva pogodba med Republiko Slovenijo in SDH, ki se sklene na podlagi 26. člena tega zakona mora urejati tudi nadomestilo stroškov za storitve, ki jih je SOD opravil v imenu in za račun Republike Slovenije na podlagi določb ZSDH od dne uveljavitve ZSDH dalje.

80. člen

(razveljavitev zakonov)

Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati:

- Zakon o preoblikovanju Kapitalske družbe pokojninskega in invalidskega zavarovanja ter o naložbeni politiki Kapitalske družbe pokojninskega in invalidskega zavarovanja in Slovenske odškodninske družbe (Uradni list RS, št. 79/10, 26/11 in 105/12 - ZSDH)
- Zakon o Slovenskem državnem holdingu (Uradni list RS, št. 105/12 in 39/13)
- šesti odstavek 3. člena Zakon o družbi Slovenske železnice (Uradni list RS, št. 106/10, 43/11 in 40/12 - ZUJF)

81. člen

(uveljavitev zakona)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu

Vsebina in namen zakona so skladni s priporočili OECD in Evropske komisije na področju upravljanja državnih naložb. Zakon rešuje težave, ki se v zadnjem obdobju kažejo v upravljanju državnih naložb. Težave povzročajo predvsem dejstvo, da je upravljanje državnih naložb v stalnem »prehodnem obdobju« že od sprejema novele ZUKN-c. ZSDH tega ni razrešil, saj je temeljil na prenosu naložb Republike Slovenije na Holding, kar se je izkazalo za sporno, nesprejemljivo in v praksi neizvedljivo. Novi zakon jasno določa namen zakona, ki je:

– ločitev funkcije države kot lastnice kapitalskih naložb od ostalih funkcij države in s tem posledično preprečevanja konflikta interesov, izkrivljanja konkurence na trgih in neenakopravne obravnave gospodarskih družb.

– koncentrirano upravljanje naložb, ki so v lasti SDH in naložb Republike Slovenije s katerimi upravlja SDH, s ciljem doseganja stabilnega lastništva, optimizacije stroškov upravljanja in dolgoročnega maksimiranja donosnosti in vrednosti teh naložb za doseganje gospodarskih in razvojnih ciljev ter ciljev javnega interesa,

– pregleden sistem upravljanja naložb, ki so v lasti SDH in naložb Republike Slovenije s katerimi

upravlja SDH, z jasno razdelitvijo pristojnosti in odgovornosti ter sledljivostjo sprejemanja odločitev,

- upravljanje naložb, ki so v lasti SDH in naložb Republike Slovenije s katerimi upravlja SDH, skladno s slovenskimi in mednarodnimi smernicami dobre prakse upravljanja naložb v državni lasti in korporativnega upravljanja na splošno.

Ta zakon novega sistema upravljanja, ki bo jasno uredil pravila in postopke, skoncentriral upravljanje naložb, predvsem pa zagotovil večjo preglednost, odgovornost in boljše preprečevanje korupcijskih tveganj ne pogojuje s prenosi premoženja ali sprejemom strategije. Kljub temu sanira dejstvo, da je trenutno več upravljavcev državnih naložb, ki zasledujejo različne poslovne cilje. To povzroča neusklajenost in nižjo donosnost za Republiko Slovenijo in upravljavce same. Tako kot v prejšnji verziji zakona tudi ta zakon predvideva preoblikovanje Slovenske odškodninske družbe, d.d. (v nadaljnjem besedilu: SOD) v Slovenski državni holding (v nadaljnjem besedilu: SDH), na katerem bodo skoncentrirane vse naložbe Republike Slovenije in na ta način upravljane z enega mesta. Ni pa pogoj za koncentrirano upravljanje prenos premoženja, kar ne le odpravlja dvome o ustavnosti, sledi koalicijski pogodbi in preprečuje operativne zaplete pri določanju prenosne vrednosti, temveč tudi omogoča, da se prihodki od morebitnih odprodaj naložb uporabijo za zmanjševanje javnega dolga.

S tem predlogom zakona o Slovenskem državnem holdingu-1 se določa tudi upravljanje naložb SDH bistveno bolj konkretno kot prej. Upravljavski postopki in kriteriji so jasno določeni in niso prepuščeni avtonomnim virom, kot je kodeks upravljanja. Na ta način so pravila upravljanja za nosilce funkcij v SDH zavezujoča in kršitve pravil imajo jasne sankcije in posledice, kar v preteklosti žal ni bilo res.

Zakon določa tudi status in delovanje SDH samega. Pristojnosti organov SDH so razdeljene skladno z ZGD-1, pri čemer pa se upošteva dejstvo, da ima SDH tudi pristojnosti upravljanja premoženja Republike Slovenije. Zato so pogoji za članstvo v organih SDH bolj strogi kot so bili prej, postopki imenovanja ne temeljijo več na političnih kvotah, temveč strokovnih kriterijih, razmejitvev med nadzorom in vodenjem je bolj jasna, predvsem pa so odgovornosti in preglednost poslovanja bistveno večje.

Zakon predvideva pripojitev Kapitalske družbe pokojninskega in invalidskega zavarovanja, d.d., D.S.U., družbe za svetovanje in upravljanje, d.o.o. in PDP- Posebne družbe za podjetniško svetovanje, d.d. k SDH. To bo zagotovilo enotnost, racionalnost, predvsem pa preglednost upravljanja. To bo preprečevalo izgube glasovalnih pravic, neusklajena ravnanja, nepregledna odločanja in lobiranja in podobni ekscese, ki smo jim bili priča v zadnjem obdobju.

Akti upravljanja naložb so nujni za določanje političnih ciljev za katere so pristojni politični in ne strokovni organi (strategija), določanje letnih ciljev SDH in proračunsko planiranje (letni načrt), podrobnejše določanje delovanja SDH (politika upravljanja) in pričakovanj od družb s kapitalsko naložbo države (kodeks upravljanja).

K 2. členu

V tem členu je pojasnjen pomen izrazov, ki se uporabljajo v zakonu.

K 3. členu

Člen pojasnjuje pojem upravljanja z naložbami, ki definira različna pravna dejanja, katera se nanašajo na izvrševanje glasovalnih pravic na skupščinah, pridobivanje, razpolaganje in ostale oblike upravljanja z naložbami.

K 4. členu

Člen opredeljuje cilje upravljanja naložb. Ti so vzdržno povečevanje vrednosti naložb, zagotavljanje čim višjih donosov za lastnike in zagotavljanje drugih morebitnih strateških ciljev v

naložbah, ki so opredeljene kot strateške z akti upravljanja. Konkretno cilje upravljanja z posamezno naložbo lahko določijo akti upravljanja glede na vrsto naložbe. Določitev ciljev je pomembna za vrednotenje dela SDH. Cilji so določeni tako, da zagotavljajo vzdržno povečevanje vrednosti naložb Republike Slovenije, hkrati pa zasledovanje morebitnih neekonomskih ciljev strateških naložb.

K 5. členu

Člen opredeljuje uporabo načel upravljanja. Ta so vsebinski kriteriji po katerih se oblikujejo in presojuje posamezne odločitve. Večina načel je konkretiziranih v nadaljevanju zakona, vendar to ni nujno za njihovo uporabo, ki nje lahko tudi neposredna.

K 6. členu

V tem členu je opredeljeno načelo odgovornosti. Vsi udeleženci v procesu upravljanja z državnim premoženjem se morajo zavedati svoje odgovornosti pri nadzoru poslovanja, vodenju podjetja, upravljanju premoženja ter poročanju pri doseganju ciljev, ki izhajajo iz začrtane strategije in letnega načrta. Standard skrbnosti je povzet po zakonodaji, ki ureja delovanje gospodarskih družb, vendar zakon bistveno bolj natančno določa sledljivost sprejemanja odločitev ter ukrepe za krepitev integritete in odgovornosti ter omejevanje tveganj za korupcijo, nasprotje interesov in zlorabo notranjih informacij pri upravljanju naložb države.

K 7. členu

V tem členu je opredeljeno načelo neodvisnosti. SDH in njeni organi niso vezani na navodila državnih organov ali tretjih oseb ter pri izpolnjevanju nalog delujejo neodvisno, samostojno in nepolitično. Izjema so določbe tega zakona, ki določajo obvezno upoštevanje ciljev določenih v strategiji in ostalih aktih upravljanja, določbe tega zakona o razpolaganju z naložbami dokler strategija ni sprejeta in morebitne določbe posebne zakonodaje, ki velja za posamezne naložbe. Namen člena pa ni prepoved komunikacije med SDH, državnimi organi in drugimi osebami javnega prava, ki je nujna tudi zaradi dejstva, da mnoge družbe z državno naložbo opravljajo gospodarske javne službe ali upravljajo z državno infrastrukturo.

Če pride do komunikacije med SDH in državnimi organi in drugimi osebami javnega prava mora biti ta sledljiva. Komunikacija z državnim organom ali drugo osebo javnega prava nima narave obveznega navodila in ne zavezuje organov SDH, ki so kljub morebitnim izraženim stališčem državnih organov in drugih oseb javnega prava polno odgovorni za svoje odločitve po zakonu, ki ureja delovanje gospodarskih družb in tem zakonu. Torej se skuša doseči neodvisnost od političnih vplivov, pri čemer pa zakon v nadaljevanju postavlja mehanizme, da ta neodvisnost ne povzroči večjega vpliva interesnih ali drugih skupin.

K 8. členu

V tem členu je opredeljeno načelo preglednosti. Preglednost upravljanja z naložbami je pomembna za vidika transparentnosti upravljanja z državnim premoženjem, doseči pa jo želimo z upoštevanjem aktov in postopkov upravljanja ter z javno objavo vseh dokumentov, ki se nanašajo na sprejemanje odločitev v zvezi z upravljanjem naložb. Preglednost se torej zagotavlja pri procesu sprejemanja odločitev in pri zagotavljanju odgovornosti in sledljivosti morebitnih poskusov nejavnih vplivov na odločitve organov SDH.

Upravljanje naložb zakon definira tako, da je to čim bolj pregledno za družbe v katerih ima SDH ali Republika Slovenija naložbo, druge delničarje ali družbenike v teh družbah ter javnosti. Načelo preglednosti se konkretizira zlasti v poglavju tega zakona o aktih upravljanja in v poglavju o ukrepih za krepitev integritete in odgovornosti ter omejevanje tveganj za korupcijo, nasprotje interesov in zlorabo notranjih informacij.

K 9. členu

Izboljšana gospodarnost upravljanja je eden izmed ključnih razlogov za oblikovanje novega načina upravljanja s premoženjem države ter sprejetjem tega zakona. Načelo gospodarnosti v tem členu pomeni zasledovanje na eni strani čim večje donosnosti iz

naslova upravljanja državnega premoženja ter na drugi maksimiranje javnega dobrega. SDH je dolžan spremljati učinkovitost poslovanja SDH in gospodarskih družb, v katerih SDH ima ali upravlja kapitalsko naložbo na podlagi primerljivih tujih ali domačih naložb javnega ali privatnega sektorja glede na dejavnost, velikost, kompleksnost, tveganja, tržni položaj in druge značilnosti. Relevantne primerjave iz prejšnjega stavka morajo izražati časovno in vsebinsko kontinuiteto, ki omogoča tudi tekoče poslovanje in spremljavo trendov.

Del zagotavljanja gospodarnosti je tudi vzpostavitev sistem obvladovanja tveganj. Ta obsega ugotavljanje in spremljanje tveganj v povezavi z izvajanjem posameznih ciljev glede na vrste tveganj in njihov pomen in jih ustrezno ovrednoti ter zagotovi ustrezna obvladovanja tveganj. Ugotovitve iz prejšnjega stavka SDH upošteva pri svojem tekočem poslovanju in pri pripravi predlogov aktov upravljanja.

K 10. členu

10 člen definira pojem vrst naložb kot so skupine naložb, ki imajo enake ali podobne značilnosti in zasledujejo enake ali podobne cilje. Vse naložbe SDH in Republike Slovenije se z akti upravljanja skladno s tem zakonom uvrščajo v enega od treh vrst naložb:

- strateške naložbe
- pomembne naložbe in
- portfeljske naložbe.

Odločitev o tem kakšna je vrsta posamezne naložbe je politična odločitev, ki jo sprejme državni zbor s strategijo. Če strategija za posamezno naložbo ne določa v katerega od naštetih vrst naložb sodi, se ta naložba smatra za portfeljsko naložbo. Pri tem pa se do sprejema strategije z zakonom vzpostavljajo omejitve razpolaganja z vsemi naložbami med končnimi določbami, ki preprečujejo razpolaganja v nasprotju s politično voljo.

K 11. členu

Člen definira strateške naložbe. To so naložbe, s katerimi Republika Slovenija ali SDH poleg gospodarskih ciljev dosega tudi razvojne in druge cilje, povezane z izvajanjem posameznih javnih služb in pri katerih se ne zasledujejo zgolj poslovni, temveč tudi širši družbeni interesi. Člen strateških ciljev namenoma ne definira preozko, saj bi to lahko povzročilo težave pri sprejemanju strategije. Tipične strateške naložbe so naložbe povezane z gospodarskimi javnimi službami, upravljanjem državne infrastrukture, varnostnimi, razvojnimi in drugimi cilji Republike Slovenije, ki nimajo narave izključno ekonomskih ciljev. Strateške cilje posamezne strateške naložbe mora definirati strategija.

K 12. členu

Člen definira pomembne naložbe. Pomembne naložbe so naložbe, v katerih želi Republika Slovenija ohraniti ključne razvojne komponente v Sloveniji. To so naložbe pri katerih obstajajo razvojni cilji Republike Slovenije, ki pa nimajo narave strateških ciljev in za doseganje katerih so potrebni nižji lastniški deleži v posameznih naložbah.

K 13. členu

Člen definira portfeljske naložbe. To so naložbe, s katerimi Republika Slovenija skuša doseči izključno gospodarske cilje in s katerimi SDH lahko prosto razpolaga.

K 14. členu

Člen opredeljuje minimalne deleže v posameznih vrstah naložb. Najprej definira način izračuna deležev in nalaga nalogo upravi SDH, da vodi evidenco o deležih.

Minimalni delež v naložbah, ki so s strategijo določene kot strateške naložbe, je 50 % in en glas. V kolikor se učinkovito zasledovanje strateških ciljev zagotavlja na drug način, se lahko minimalni delež v strateških naložbah pod delež določen s prejšnjim stavkom s predhodnim soglasjem Vlade RS. V nobenem primeru se delež strateške naložbe ne sme znižati pod 25 % in en glas.

Minimalni delež v naložbah, ki so s strategijo določene kot pomembne naložbe, je 25 % in en glas. S soglasjem Vlade Republike Slovenije se lahko delež pomembne naložbe zniža tudi pod minimum določen s tem členom, če se ugotovijo ugodni prodajni pogoji in če obstajajo zagotovila za dolgoročni obstoj in razvoj družbe v okviru Republike Slovenije.

S portfeljskimi naložbami lahko SDH prosto razpolaga.

K 15. členu

15. člen določa razpolaganje z naložbami. Z naložbami SDH in Republike Slovenije SDH samostojno razpolaga, pri čemer ni vezan na nobena soglasja ali omejitve, če ni s tem zakonom drugače določeno. Za razpolaganje z naložbami Republike Slovenije s strani SDH se ne uporabljajo določbe zakona, ki ureja javne finance. To pomeni, da se politična volja o razpolaganju oblikuje s strategijo, strokovno pa se to izvede preko SDH.

Z naložbami SDH ali Republike Slovenije SDH ne sme razpolagati tako, da bi skupni delež naložb države in z njo povezanih družb padel pod minimalni delež, določen s 14. členom, razen pod pogoji, ki jih določa prejšnji člen. Deleži, ki ne dosegajo minimalnih deležev skladno s tem zakonom tudi ne smejo biti obremenjeni s pravicami, ki bi lahko povzročile padec lastniških deležev države in z njo povezanih oseb pod minimalni delež. Deleži, ki presegajo minimalne deleže se lahko obremenijo, saj to ne ogroža ohranja lastništva minimalnih deležev.

V portfeljskih naložbah in z deleži ostalih vrst naložb, ki presegajo minimalne deleže, SDH prosto razpolaga. SDH lahko ohrani naložbe, jih proda ali začne postopke prodaje po predhodnem prestrukturiranju družb v katerih ima naložbe. Konkretni cilji razpolaganja v posameznem poslovnem letu se določijo z letnim načrtom SDH, skladno z 30. členom tega zakona.

Če delež v posamezni naložbi ob uveljavitvi tega zakona ali kasneje ne dosega minimalnega deleža, SDH s to naložbo ne sme razpolagati, razen pod pogoji in po postopku določenem s tem zakonom, nima pa nobene obveznosti pridobivati novih deležev, da bi dosegel minimalni delež.

K 16. členu

16. člen določa nadzor in merila za merjenje uspešnosti družb s strani SDH. Naloga SDH je, da sprejme merila o merjenju uspešnosti državnih družb in spremlja njihovo poslovanje. Merila morajo biti oblikovana glede na vrsto naložbe. Za strateške družbe morajo upoštevati strateške cilje in merila, ki jih določa strategija in določati tudi ekonomske in finančne cilje. Merila za vrednotenje uspešnosti pomembnih naložb in portfeljskih naložb so lahko le finančne in ekonomske narave ter merila, ki vrednotijo družbeno odgovornost ravnanja družb.

SDH spremlja poslovanje družb tako, da pregleduje uspešnosti doseganja ciljev, preverja poslovanje in poročanje o njem. Enak način spremljanja za različne oblike družb (d.d., d.o.o., d.d. z vrednostnimi papirji katere se trguje na organiziranem trgu...) ni možen. SDH ima na področju dostopa do informacij popolnoma enake pravice in obveznosti kot ostali družbeniki ali delničarji družb. Zato mora spremljanje prilagoditi statusni obliki, lastniški strukturi in javnosti družbe, pri čemer lahko uporabi vse zakonite metode pridobivanja informacij. Pri bistvenih odklkih od pričakovanj se mora SDH odzvati ter zahtevati od družbe pojasnila v okviru in na način, določenih s tem zakonom in zakonom, ki ureja delovanje gospodarskih družb ter akti upravljanja, pa tudi ukrepati skladno s pristojnostmi, ki jih ima po zakonodaji in aktih upravljanja (npr. začeti postopke menjave članov organov družbe).

K 17. členu

17. člen določa upravljanje z naložbami. SDH upravlja z naložbami v skladu s tem zakonom, zakonom, ki ureja delovanje gospodarskih družb in sprejetimi akti upravljanja, upošteva statusno organizacijo ter notranje akte posamezne družbe. To pomeni, da ima enake upravljalne pravice kot drugi družbeniki ali delničarji. Člen v nadaljevanju navaja različne oblike upravljanja, pri čemer pa ne gre za taksativno naštevanje, temveč ima lahko SDH izvršuje tudi vse ostale pravice določene z ZGD-1, tem zakonom, drugimi zakoni in akti družb.

K 18. členu

18. člen prenaša upravljanje naložb Republike Slovenije na SDH. SDH je pristojen za upravljanje vseh naložb Republike Slovenije v imenu in za račun Republike Slovenije. Naložbe so skladno z opredelitvami v 2. členu zakona omejene na kapitalske naložbe v gospodarskih družbah in ne obsegajo drugega premičnega in nepremičnega premoženja in pravic Republike Slovenije. Upravljanje skladno s tem členom obsega vse oblike upravljanja in razpolaganja. Iz upravljanja so izvzete kapitalske naložbe v mednarodne finančne institucije in kapitalske naložbe v gospodarskih družbah, ki opravljajo javno službo dejavnosti systemskega operaterja na področju prenosa in distribucije elektrike in plina na območju Republike Slovenije. Razlog za prvo izjemo je spoštovanje mednarodnih sporazumov, za drugo pa spoštovanje evropskih direktiv in uredb s področja energetike. Izvzeta je tudi naložba v DUTB, ki zaradi svoje posebne narave in nalog ostaja ločen upravljavec premoženja v 100 % lasti Republike Slovenije.

K 19. členu

19. člen določa omejitve upravljanja in neodvisnost organov družb. Člen konkretno navaja, da ima SDH iz naložb v gospodarske družbe le tiste pravice, ki jih za posamezno družbo glede na njeno organizacijsko obliko določa zakonodaja, ki ureja delovanje gospodarskih družb in notranji akti družb. To zagotavlja spoštovanje smernic OECD na področju upravljanja podjetij v državni lasti, v katerih je enako pravno okolje za državo in zasebne investitorje eden glavnih ciljev.

Člen tudi navaja, da so organi družb s kapitalsko naložbo Republike Slovenije pri svojem opravljanju funkcij neodvisni od SDH in ta zakon ne izključuje nalog, obveznosti in odgovornosti, ki jih imajo po zakonodaji, ki ureja delovanje gospodarskih družb. Torej morajo ravnati izključno v interesu družb s skrbnostjo, ki jo določa ZGD-1.

SDH mora uresničevati pravice in pristojnosti ter izpolnjevati obveznosti in naloge v skladu s tem zakonom in akti upravljanja, ne da bi posegal v neodvisnost organov družb, predvsem pa ne sme posegati v konkretne poslovne in vodstvene odločitve. To pa ne pomeni, da SDH z člani organov ne sme komunicirati. Komunikacija in izražanje mnenj ter pričakovanj od družb s strani SDH za člane organov družb ni zavezujoča. Torej nespoštovanje mnenja ne more imeti pravnih posledic za člana organa (npr. krivdni odpoklic ali odškodninska odgovornost), spoštovanje mnenja ali stališča pa po drugi strani članov organov ne razreši odgovornosti, če se izkaže, da je določena odločitev za družbo škodljiva.

K 20. členu

20. člen določa kako SDH oblikuje skupščinske odločitve o imenovanju članov organov nadzora družb s kapitalsko naložbo države. SDH mora na skupščinah glasovati za imenovanje članov organov nadzora v družbah s kapitalskimi naložbami države po objektivnih merilih, ki so za vse kandidate enaka. Merilo za izbiro in imenovanje kandidatov je izključno strokovnost in izkušnost. Za člane nadzornega sveta v družbah z naložbo države v celoti veljajo merila, ki jih določa ZGD-1. Da pa SDH lahko podpre posameznega kandidata, mora ta izpolnjevati dodatna merila, ki so navedena v tem členu. Izključitvene (negativne) kriterije določa 3. odstavek tega člena, pogoje za podporo SDH (pozitivne kriterije) pa 4. odstavek tega člena.

Kriterij za izbiro ne sme biti politični profil ali celo politične »kvote«. Zato se vse nejavne komunikacije na področju sestave nadzornih svetov s strani članov in predstavnikov političnih strank, političnih funkcionarjev, funkcionarjev lokalne samouprave in izvršilne oblasti smatra za lobiranje, ki mora biti ustrezno razkrito in sledljivo.

Poleg izpolnjevanja meril za posamezne člane nadzornega sveta, ki jih določa ta člen, mora SDH glasovati tako, da so nadzorni sveti družb s kapitalskimi naložbami države kot celote sestavljeni iz članov, ki se medsebojno dopolnjujejo v smislu strokovnih znanj in kompetenc. SDH mora glasovati tako, da so v nadzorne svete imenovani strokovnjaki s področja financ, s področja korporativnega upravljanja, področja poslovanja družbe in drugi strokovni profili, ki so potrebni za učinkovit nadzor glede na dejavnost, obseg poslovanja in druge lastnosti družb. Torej zakon skuša zagotoviti, da se člani nadzornih svetov medsebojno ustrezno dopolnjujejo in da niso vsi iz iste stroke ali imajo podobne izkušnje.

Zakon okvirno določa tudi postopek sodelovanja z nadzornimi sveti družb, ki pripravljajo skupščinske predloge, konkretni postopki pa bodo določeni s Kodeksom upravljanja. Na ta način

se želi preprečiti večkratno preverjanje istih kandidatov in prepogosto uporabo nasprotnih predlogov na skupščinah, hkrati pa se ne sme poseči v pravice drugih delničarjev in družbenikov družb.

K 21. členu

Ta člen določa oblikovanje sklepov o plačilih članov organov nadzora družb, ki jih upravlja SDH. SDH si mora prizadevati za sistem plačil, ki bo v nadzorne svete pridobil vrhunske in neodvisne strokovnjake, motivirane za odgovorno in dejavno delo, hkrati pa si mora prizadevati preprečiti sprejemanje skupščinskih sklepov, ki bi omogočali neutemeljeno visoka plačila članom nadzornih svetov. Člen določa tudi, da mora SDH podpreti sklepe o plačilih članov organov nadzora, ki določajo ustrezno strukturo plačil skladno s priporočeno dobro prakso v Sloveniji in EU na tem področju.

K 22. členu

22. člen določa sprejemanje politike prejemkov organov vodenja družb, ki jih upravlja SDH. Politika prejemkov, je sistemski institut skladno z ZGD-1, preko katerega delničarji neposredno vplivajo na plačila uprav. SDH si v vseh družbah s kapitalsko naložbo države prizadeva za sprejem politike prejemkov organov vodenja. Sprejemanje politike prejemkov v družbah s kapitalsko naložbo države postane s tem členom za SDH obvezno, sprejem pa lahko preprečijo le ostali delničarji, če SDH nima ustrezne večine. Poleg sestavin politike prejemkov, ki jih določa ZGD-1, mora SDH poskrbeti, da politika prejemkov družbe s kapitalsko naložbo določa še:

- najvišje dovoljeno fiksno plačilo člana organa vodenja, ki mora biti dovolj visoko, da omogoča organom nadzora, da v organe vodenja pridobijo vrhunske strokovnjake, motivirane za odgovorno in dejavno delo, hkrati pa preprečuje neutemeljeno visoka plačila članov organov vodenja glede na uspešnost in finančno stanje družbe;
- najvišji dovoljeni znesek variabilnega dela prejemka člana organa vodenja;
- najvišjo dovoljeno odpravnino člana organa vodenja.

Politike prejemkov skladno s tem členom lahko v prihodnosti ustrezno nadomestijo ZPPOGD in preprečijo škodo, ki jo ta zakon povzroča družbam v državni lasti, ne da bi lahko prišlo do ekscesnih plačil.

K 23. členu

23. člen opredeljuje ravnanje SDH na področju povračila škod v družbah z državno naložbo. Odškodnina članov organov državnih družb je še vedno sistemsko rešena z ZGD-1. Ta zakon pa opredeljuje obveznost SDH, da mora začeti postopke za menjavo članov organov nadzora in sprejem skupščinskih sklepov o posebnih revizijah, začetku odškodninskih postopkov proti članom organov vodenja ali nadzora in vseh ostalih ustreznih postopov, s katerimi se zaščiti premoženje in interese posamezne naložbe. Torej SDH nima diskrecije ali bo postopke začel ali ne, temveč je to dolžan storiti. Če se sprejem ustreznih skupščinskih sklepov prepreči z glasovanjem ostalih delničarjev ali družbenikov, mora SDH skladno z zakonodajo, ki ureja delovanje gospodarskih družb uporabiti pravice manjšinskega delničarja ali družbenika za začetek ustreznih postopkov.

Če obstajajo znaki, da je bila posamezni družbi povzročena škoda zaradi vpliva 3. osebe, mora SDH postopke skladno s prejšnjima odstavkoma tega člena in skladno z zakonodajo, ki ureja delovanje gospodarskih družb začeti tudi proti tej tretji osebi. Izrecno je navedeno, da mora SDH t postopke v celoti izvajati tudi napram članom državnih organov, lokalnim funkcionarjem in nosilcem političnih funkcij. Na ta način se skuša omejevati neposreden politični vpliv interesnih in političnih skupin na poslovanje posameznih državnih družb.

K 24. členu

24. člen je namenjen preprečevanju izgube glasovalnih pravic SDH zaradi neusklajenega ravnanja oseb, za katere Zakon o prevzemih domneva, da ravnajo usklajeno. V preteklosti so osebe povezane z državo na tak način izgubile glasovalne pravice v nekaterih pomembnih naložbah, kar so seveda izkoristili ostali delničarji, tako, da so prevzeli upravljavsko kontrolo teh družb.

Člen določa komunikacijo med povezanimi osebami, usklajevanje pred pridobivanjem novih delnic v družbah, kjer bi lahko nastala obveznost javne ponudbe, sankcije za kršitve usklajevanja in javno objavo seznama naložb v katerih so prisotne povezane osebe in kjer bi lahko nastale obveznosti javne ponudbe.

K 25. členu

25. člen določa, da so prihodki iz upravljanja in razpolaganja z naložbami, ki so last SDH prihodki SDH. Prihodki iz upravljanja in razpolaganja z naložbami Republike Slovenije so prihodek proračuna Republike Slovenije.

K 26. členu

26. člen opredeljuje kako se financira upravljanja z naložbami Republike Slovenije. Ker gre za upravljanje z naložbami druge osebe, je SDH upravičen do plačila. Višino nadomestila in druga medsebojna razmerja v zvezi z izvajanjem nalog upravljanja naložb Republike Slovenije uredita SDH in Republika Slovenija s pogodbo, ki jo potrdi Vlada na predlog ministra, pristojnega za finance. Izrecno je določeno, da pogodba ne more posegati v pristojnosti in odgovornosti SDH pri upravljanju naložb v lasti Republike Slovenije in ne more postavljati dodatnih pogojev ali soglasij za upravljanje ali razpolaganje z naložbami. Pogodba mora biti podpisana v enem mesecu od uveljavitve tega zakona.

K 27. členu

27. člen opredeljuje strategijo upravljanja naložb. Ta določa:

- opredelitev in razvrstitev naložb na posamezne vrste naložb skladno z 10. členom tega zakona,
- konkretne strateške cilje, ki jih Republika Slovenija zasleduje z vsako naložbo, ki je opredeljena kot strateška,
- po potrebi merila za vrednotenje uspešnosti posameznih strateških naložb.

Strategija upravljanja naložbe jasno definira glede na vrsto in določa dolgoročne cilje, ki jih zasleduje Republika Slovenija kot lastnik teh naložb. To daje vsebinske smernice SDH, da ustrezno oblikuje predlog letnega načrta, konkretne odločitve upravljanja naložb in vrši nadzor nad doseganjem ciljev iz letnega načrta in strategije.

K 28. členu

Ta določa priprava, sprejem in spremembe strategije. Strategijo po predlogu pripravi Vlada, sprejme pa jo Državni zbor. Še vedno vlada lahko pridobi izhodišča za pripravo od SDH in DUTB, vendar jo lahko kot predlagatelj tudi spreminja, kar se je izkazalo za težavo pri nekaterih prejšnjih verzijah zakonov. Strategija velja do sprejema nove strategije in torej ni časovno omejena. Strategijo lahko razveljavi ali spremeni Državni zbor le s sprejemom nove strategije, kar preprečuje, da bi Republika Slovenija spet ostala brez strategije po tem ko bomo do nje (končno) prišli.

SDH lahko posreduje Ministrstvu za finance predlog za spremembe strategije, če to zahtevajo spremenjene gospodarske ali socialne razmere. Spremembe pa se sprejemajo vedno v državnem zboru na predlog Vlade RS.

K 29. členu

29. člen določa letni načrt upravljanja naložb. Tega pripravi uprava SDH na podlagi sprejete strategije. V letnem načrtu upravljanja naložb se opredelijo konkretni cilji SDH pri upravljanju posameznih naložb in določijo pričakovani denarne tokove iz upravljanja naložb v lasti SDH in Republike Slovenije. K letnemu načrtu upravljanja naložb poda soglasje nadzorni svet na predlog uprave SDH, najpozneje do konca novembra za naslednje koledarsko leto. SDH mora nemudoma po soglasju nadzornega sveta skladno s prejšnjim odstavkom poslati letni načrt Ministrstvu za finance. K letnemu načrtu iz prejšnjih odstavkov da soglasje Vlada na predlog Ministrstva za finance, kar je potrebno za ustrezno proračunsko planiranje.

K 30. členu

30. člen določa politika upravljanja naložb. Ta je nastala iz razdelitve Kodeksa iz prejšnjih zakonskih rešitev na dva dela – Politiko upravljanja in Kodeks. Politika upravljanja se nanaša na delovanje SDH samega. Konkretizira načela, postopke in kriterije, ki jih SDH spoštuje pri izvajanju nalog skladno s tem zakonom. Vsebuje konkretizacijo načel vsebovanih v tem zakonu, konkretizacijo delovanja in razkritij SDH pri izvrševanju upravljaljskih pravic in podrobneje definira postopke pridobivanja in razpolaganja z naložbami. Politika upravljanja mora poleg ostalih sestavin skladno s tem zakonom obsegati tudi jasno definicijo postopka razpolaganja s kapitalskimi naložbami, ki morajo zagotoviti spoštovanje tega zakona, konkretizirati zakonodajo o javnem naročanju in varovati interese SDH in Republike Slovenije. Politiko sprejme uprava SDH, k njej pa da soglasje nadzorni svet. Določbe politike so za organe SDH zavezujoče.

K 31. členu

31. člen opredeljuje Kodeks korporativnega upravljanja družb z naložbo države. Kodeks vsebuje načela in priporočila dobre prakse za korporativno upravljanje družb s kapitalsko naložbo države. Kodeks mora oblikovati različna priporočila za družbe z različnimi statusnimi oblikami, lastniškimi strukturami in glede na dejstvo ali se z vrednostnimi papirji družb trguje na organiziranem trgu vrednostnih papirjev.

Skladno z ZGD-1 kodeks dobi naravo »uporabi ali pojasni«, ko ga družba sprejme v letnem poročilu. SDH si mora prizadevati, da družbe s kapitalsko naložbo v letnem poročilu sprejmejo kodeks skladno z zakonodajo, ki ureja delovanje gospodarskih družb in v vsakem letnem poročilu razkrivajo kako so spoštovale kodeks.

Kodeks sprejme uprava SDH, k njemu pa da soglasje nadzorni svet.

K 32. členu

Člen določa temeljne korporacijsko-pravne elemente gospodarske družbe – pravnoorganizacijsko obliko ter firmo v skladu z zakonom, ki ureja gospodarske družbe. SDH je organiziran v pravno-organizacijski obliki delniške družbe, ki predstavlja manj osebno obliko kapitalskih družb, ki je zaradi tega primernejša za upravljanje z naložbami države. Navedena je tudi firma v tujem jeziku, s čimer se zagotavlja mednarodno prepoznavnost SDH. Edini delničar SDH je Republika Slovenija.

K 33. členu

Določba je napotitvene narave, saj za statusna korporacijska pravila oblikovanja in poslovanja SDH napotuje na subsidiarno uporabo določb zakona, ki ureja gospodarske družbe.

K 34. členu

34. člen določa, da SDH vodi poslovne knjige v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja in ne po Slovenskih računovodskih standardih.

K 35. členu

Člen v skladu z zakonom, ki ureja gospodarske družbe določa organe SDH. Družba je organizirana po dvotirnem sistemu upravljanja, kar zaradi ločenosti organov vodenja in nadzora zagotavlja neodvisnost med posamičnimi organi vodenja in nadzora. S tem je izpolnjen eden temeljnih pogojev OECD o nevmešavanju politike v poslovanje družb v katerih ima SDH svoje naložbe.

K 36. členu

Glede na to, da ima stoddstotno kapitalsko udeležbo v SDH Republika Slovenija, predstavlja Vlada RS, skupščino SDH. To je v skladu tudi z zakonom, ki ureja delovanje vlade.

K 37. členu

37. člen določa sestavo nadzornega sveta SDH. Nadzorni svet sestavlja pet članov. Za člana nadzornega sveta je lahko izvoljen, kdor poleg pogojev, ki jih določa zakon, ki ureja delovanje gospodarskih družb, izpolnjuje še dodatne pogoje ter merila, ki jih določa ta člen in, ki so namenjena temu, da se poveča neodvisnost nadzornega sveta, zagotovi ravnanje v interesu SDH ter Republike Slovenije, obvladuje tveganja nasprotja interesov predvsem pa da se zagotovi strokovna in strokovno raznolika sestava.

K 38. členu

38. člen določa imenovanje nadzornega sveta SDH. Postopek imenovanja je bil oblikovan na način, da se zagotavlja sledljivost sprejemanja odločitev in preglednost postopka. Vse člane nadzornega sveta imenuje Vlada na predlog Ministrstva, pristojnega za finance. Za nadzorni svet se ne uporabljajo določbe zakona, ki ureja sodelovanje delavcev pri upravljanju, o sodelovanju delavcev v organih družb.

Mandat članov nadzornega sveta je skladen z ZGD-1, vendar je ponovno imenovanje omejeno na še en mandat, da se prepreči preveč intimna navezava na SDH ali posamezno državno družbo s strani nadzornikov.

Postopek, kot ga je uvedel trenutni SDH je pripeljal do politične sestave nadzornega sveta, ne da bi se poskrbelo za ustrezno strokovno sestavo. Zato se predlaga imenovanje na vladi, kjer se najprej sestavi strokovno skupino, v kateri morajo biti strokovnjaki z izkušnjami na področju korporativnega upravljanja, upravljanja kadrovskega virov in delovanja nadzornih svetov. Strokovna komisija oceni strokovno znanje, izkušnje in veščine, ki so potrebni za kvalitetno opravljanje funkcije člana nadzornega sveta v SDH in pripraviti ciljne strokovne profile za posamezne člane. Strokovna skupina operativno izvede postopek pridobivanja kandidatov za člane nadzornega sveta, evaluacijo kandidatov in pripraviti predlog članov za ministrstvo za finance, po katerem morajo biti posamezni člani in nadzorni svet kot celota skladni z določbami zakona, ki ureja sestavo nadzornega sveta.

Tako ministrstvo, pristojno za finance, kot Vlada RS imata možnost, da se odločita drugače, kot jima je predlagano, vendar se pri tem zahteva sledljivost in preglednost. Če se posamezni kandidat povabi ali izbere kot posledica vpliva ali odločitve posamezne osebe, mora biti to javno razkrito, kot tudi kako se je zagotovilo, da so posamezni člani in nadzorni svet kot celota skladni z določbami zakona, ki ureja sestavo nadzornega sveta.

K 39. členu

Ta člen določa poslovanje nadzornega sveta SDH, ki je skladno z ZGD-1. Posebnost pa je, da je na seji lahko prisoten minister, pristojen za finance, pri čemer nima pravic odločanja na sejah. Ministru, pristojnemu za finance, se pošilja vabila za seje nadzornega sveta, vsa gradiva in zapisnike nadzornega sveta SDH. Na ta način se omogoči dodatni nadzor delničarja nad delovanjem SDH, poleg tega pa se omogoči redna komunikacija o zadevah kjer je potrebna koordinacija z Republiko Slovenijo (npr. koncesijske pogodbe, upravljanje infrastrukture, spremembe zakonskih/podzakonskih aktov...).

K 40. členu

Člen določa odpoklic člana nadzornega sveta. Za razliko od ZGD-1 je ta omejen z obstojem razlogov, kar zagotavlja trdnost sestave in neodvisnost nadzornega sveta.

K 41. členu

Člen določa prejemke članov nadzornega sveta SDH. Prejemke predsednika in članov nadzornega sveta določi Vlada RS kot skupščina SDH. Pri tem se ne uporabljajo določbe ZPPOGD ne uporabljajo, saj bi ta zakon tudi v SDH močno omejil kadrovanje mednarodnih in tujih strokovnjakov.

K 42. členu

Člen določa sestavo, imenovanje, pogoje za imenovanje ter trajanje mandata

članov uprave SDH. Imenovanje je skladno z ZGD-1 pristojnost nadzornega sveta. Ustrezna kompetentnost članov uprave se zagotavlja tudi z določitvijo pogojev glede izobrazbe in izkušenj, politična neodvisnost pa z prepovedjo članstva oseb, ki so ali so nedavno bile aktivne v političnih strankah ali so imele funkcije nezdržljive s članstvom v upravi gospodarske družbe po drugih zakonih.

Konkurenčna družba v tem členu je družba, ki opravlja dejavnost upravljanja državnega premoženja. Člen določa tudi, da je kršitev dolžnosti na podlagi tega zakona hujša kršitev obveznosti člana uprave SOD oziroma SDH.

K 43. členu

Člen določa pristojnost uprave SDH. Pristojnosti ter obveznosti uprave SDH, ki niso posebej opredeljene v tem zakonu, določa zakon, ki ureja delovanje gospodarskih družb. Uprava vodi posle družbe samostojno in na lastno odgovornost, v skladu z akti upravljanja naložb. Samo zakon ali statut lahko določi, da sme uprava SDH določene vrste poslov opravljati samo v soglasju z nadzornim svetom in ne tudi nadzorni svet s sklepom. To preprečuje spreminjanje nadzornega sveta v organ vodenja in neke vrste so-upravo, kar onemogoča normalno delovanje SDH.

K 44. členu

Člen določa ustanovitev, sestavo, pristojnosti ter podlago za delo kadrovske komisije, ki je bila v prejšnjih sistemih imenovana akreditacijska komisija. Ta je po predlogu zakona strokovno telo, ki podpira sprejem vodstvenih odločitev, zato jo tudi imenuje uprava. Preko kadrovske (akreditacijske) komisije se je v preteklosti skušalo posegati v pristojnosti uprave in potrebna je bolj jasna opredelitev narave in umestitev kadrovske komisije, ki po svoji naravi ni komisija nadzornega sveta.

Kadrovska komisija je posvetovalno telo uprave SDH, ki na podlagi tega zakona in politike upravljanja opravi operativne postopke pridobivanja kandidatov za člane nadzornih svetov družb s kapitalsko naložbo države, postopke vrednotenja kandidatov za nadzorne svete družb s kapitalsko naložbo države in postopke akreditacije kandidatov za člane nadzornih svetov družb s kapitalsko naložbo države.

Kadrovska komisija ima tri člane, ki morajo biti strokovnjaki s področja korporativnega upravljanja, upravljanja človeških virov in delovanja nadzornih svetov. Mandat članov je štiri leta. Član kadrovske komisije ne sme biti član uprave ali nadzornega sveta SDH in ne sme biti zaposlen v družbi, v kateri SDH ima ali upravlja kapitalsko naložbo.

Operativne akte, ki podrobneje urejajo delo kadrovske komisije določi uprava, na podlagi predloga kadrovske komisije.

K 45. členu

V tem členu so določene pristojnosti nadzornega sveta družbe SDH. Podlago za izvajanje nadzora nad poslovanjem SDH predstavljajo politika upravljanja naložb, strategija upravljanja, letni načrt upravljanja naložb ter kodeks upravljanja. Na podlagi teh dokumentov bo nadzorni svet ocenjeval uspešnost poslovanja SDH oziroma uspešnost uprave kot organa vodenja SDH. Vsi organi so zavezani k spoštovanju določb politike upravljanja, ki določa načela in pravila ravnanj SDH.

K 46. členu

46. člen opredeljuje komisije nadzornega sveta SDH. Obvezna je revizijska komisija in komisija za tveganja. Nadzorni svet lahko skladno z zakonom, ki ureja delovanje gospodarskih družb, imenuje tudi druge komisije, če je to potrebno za njegovo delo. Za vse komisije se smiselno uporablja ZGD-1.

K 47. členu

V 47. členu predlogu zakona je urejen institut pooblaščenca za skladnost poslovanja in integriteto ter njegove pristojnosti. Pooblaščenec za skladnost poslovanja in integriteto (*compliance officer*) je funkcija notranjega upravljanja in nadzora, ki se je sprva razvila v ameriškem javnem sektorju v 80-ih letih, ravno v zvezi s porabo javnih sredstev. Danes je to ena izmed ključnih funkcij upravljanja

različnih vrst javnih in zasebnih organizacij, zlasti v razvitejših državah. Preko te funkcije se varuje organizacija in njeni deležniki pred negativnimi posledicami kršitve predpisov (in tudi etičnih norm). Organizacija razvije funkcijo skladnosti tako, da ta lahko zazna znake neskladnosti in v primeru kršitev zmanjšuje njene posledice ter preprečuje bodoče podobne primere. Funkcija skladnosti ima tudi pomembno izobraževalno in svetovalno vlogo, da bi bili zaposleni in vodilni kadri bolje poučeni in osveščeni glede tveganj neskladnosti in njihovega učinka nanje, na organizacijo ter na širše okolje. Klasično področje varstva skladnosti je tudi preprečevanje korupcije z vsemi pripadajočimi instituti kot so načrt integritete, določbe o nasprotju interesov, lobiranju, zaščita prijaviteljev itd. Vzpostavitev notranjih kontrol na tem področju pa ne le preprečuje vpletenost organizacije v korupcijo, temveč tudi varuje izpostavljene osebe pred neprimernimi pritiski in izsiljevanjem. Funkcija skladnosti pomaga odgovornim osebam v organizaciji poslovati zakonito in pošteno, kar je vselej končna odgovornost vodstva. Hkrati pa notranji, kot tudi zunanji organi nadzora preko funkcije skladnosti spremljajo, kako organizacija uresničuje to svojo odgovornost in kako upravlja s tveganji neskladnosti. Zaradi vloge in pomembnosti pooblaščenca je nujno, da se zagotovi njegova neodvisnost v razmerju do zaposlenih in vodilnih kadrov, pa tudi do zunanjih organov, ki izvajajo nadzor nad delovanjem organizacije. Njegove pristojnosti namreč segajo na vsa področja poslovanja in delovanja organizacije in zato med drugim predstavlja pomemben element v notranjem procesu poročanja. Ker je njegova vloga v nekem delu po naravi nadzorstvena, je pomembno, da v postopku imenovanja in razrešitve sodelujeta tako uprava kot tudi nadzorni svet. Hkrati je potrebno zagotoviti njegovo redno sodelovanje z drugimi pristojnimi nadzornimi organi s področja integritete in preprečevanja korupcije, organi odkrivanja in pregona, revizije itd., saj njegova opažanja in ugotovitve lahko segajo tudi na njihova področja dela, navedeno redno sodelovanje z njimi pa pomeni pravočasno zaznavanje dejavnikov tveganj pri poslovanju organizacije in pravočasno aktivacijo navedenih organov v primeru, ko pride do uresničitve tveganj. To sodelovanje omogoča tudi oblikovanje in izmenjavo znanj in kompetenc za prepoznavanje prej navedenih dejavnikov tveganj oziroma indicev, ki nakazujejo na potencialno uresničitev tveganj s področja skladnosti poslovanja in integritete.

K 48. členu

V 48. členu predlog zakona določa obveznost SDH, da skladno s tem zakonom in smiselno uporabo določb zakona, ki ureja integriteto in preprečevanje korupcije in njegovih smernic oblikuje in izvaja načrt integritete kot orodje notranje kontrole za prepoznavo in omejevanje tveganj korupcije, drugih protipravnih in neetičnih ravnanj. Vsaka institucija mora upravljati s tveganji, tudi s tveganji korupcije, drugih protipravnih ravnanj ali neetičnih ravnanj. Le ta nimajo statusne oblike in nobena statusna oblika pred temi tveganji ni imuna. Pri načrtu integritete gre za upravljanje s korupcijskimi tveganji, tveganji drugih protipravnih in neetičnih ravnanj ter za krepitev integritete posameznikov, s tem pa tudi institucije. Besedna zveza upravljanja s tveganji obsega prepoznavanje, vrednotenje in razvrščanje tveganj korupcije, drugih nezakonitih in neetičnih ravnanj ter njihovo odpravo ali sprotno obvladovanje s primernimi ukrepi. Upravljanje z navedenimi tveganji in krepitev integritete zaposleni oziroma institucija uresničuje tako z izdelavo kot izvajanjem načrta integritete. Načrt integritete, kar napoveduje že v imenu predstavlja nekaj širšega od neposrednega preprečevanja korupcije, gre za proces upravljanja s tveganji, kar je sicer neposredna odgovornost vodstva, vendar pa je pri tem sodelovati naloga in pravica vsakega posameznika. Primarni nadzor nad načrtom integritete bo izvajal nadzorni svet v sodelovanju s skrbnikom za skladnost poslovanja SDH in sicer med drugim z rednim obravnavanjem poročil pooblaščenca za skladnost ter z predlogi upravi, glede sprememb načrta integritete in dodatnih ukrepov za obvladovanje tveganj ter s spremljanjem implementacije ukrepov v rokih, določenih v načrtu integritete. Naloga nadzornega organa sta namreč nadzor in skrb za zakonitost in pravilnost poslovanja zavezanca. Na tem mestu je potrebno poudariti, da je pravilno in zakonito poslovanje ter nadzor nad slednjim tesno povezano tudi z upravljanjem tveganj, saj v veliki večini dosledno izvrševanje predpisanih obveznosti tudi obvladuje tveganja, iskanje »bližnjic« in poslovanje »po domače« pa tveganja znatno povečuje, in ne tako zelo redko privede tudi do uresničitve, ki ima za posledico koruptivna, druga protipravna in neetična ravnanja. Nadzor nad izvrševanjem načrta integritete SDH z namenom odpravljanja posamičnih ali splošnih tveganj za korupcijo in nasprotje interesov, lahko v okviru svojih pristojnosti izvede tudi Komisija za preprečevanje korupcije. Zaradi zgoraj navedenih razlogov lahko na podlagi predloga uprave SDH, nadzornega sveta SDH ali pa

na lastno pobudo Komisija za preprečevanje korupcije v okviru svojih pristojnosti odredi pripravo načrta integritete tudi gospodarski družbi, v kateri ima SDH večinski delež ali prevladujoč vpliv. Predlog zakona v 48. členu določa tudi rok šestih mesecev od imenovanja pooblaščenca za skladnost poslovanja in integriteto, v katerem mora biti pripravljen prvi načrt integritete SDH.

K 49. členu

49. člen predloga zakona ureja področje varovanja podatkov in notranjih informacij. Določa ravnanje SDH z zaupnimi podatki, dejstvi in okoliščinami ter ravnanje članov organov in zaposlenih pri SDH ter tudi drugih oseb, ki do omenjenih podatkov dostopajo. Vsi navedeni podatki ne smejo posredovati tretjim osebam ali jih sami uporabiti. Izjemo predstavlja agencija za nadzor trga vrednostnih papirjev oziroma drug zakonsko pristojen nadzorni organ. Člen SDH določa tudi tekoče sestavljanje seznama družb s kapitalsko naložbo države, v zvezi s katerimi je zaupne podatke pridobila, z vsebino seznama pa morajo biti seznanjeni vsi zaposleni in druge osebe, ki v SDH opravljajo naloge v zvezi z upravljanjem naložb. V nadaljevanju je določena obveza SDH po vodenju evidenc o poslih z naložbami, ki so jih sklenile v 4. odstavku 49. člena navedene osebe, skrbnik omenjene evidence pa je pooblaščenec za skladnost poslovanja in integriteto. SDH mora za posle 4. odstavka 49. člena zagotoviti sistem rednega poročanja. 49. člen tudi določa, da razkritje varovanih podatkov ali notranjih informacij v primeru naklepa ali malomarnosti, pomeni hujšo kršitev delovnih ali pogodbenih obveznosti. Določa še nadzor nad izvajanjem tega člena s strani agencije za nadzor vrednostnih papirjev.

K 50. členu

Predlog zakona v tem členu predvideva obveznost člana uprave, nadzornega sveta, zaposlenega v SDH, člana kadrovske komisije in člana posvetovalnih teles SDH, ki dobroverno meni, da se od njega zahteva nezakonito ali neetično ravnanje v zvezi z njegovo službo ali položajem, da takšno ravnanje prijavi. V predlogu zakona je kot kontaktna točka določen pooblaščenec za skladnost poslovanja in integriteto, kar po eni strani omogoča večjo zaupnost obravnave prijavitelja in same vsebine prijave ter preprečuje morebitne pritiske na prijavitelja s strani drugih, po drugi strani pa omogoča enotno obravnavo prijav in prijaviteljev. Določen je tudi način postopanja pooblaščenca za skladnost poslovanja in integriteto, kar po eni strani veča zaupanje vseh (potencialnih) prijaviteljev v njegovo delovanje, hkrati pa predvidljivost njegovega delovanja omogoča večji nadzor. Predlog zakona zavezuje pooblaščenca za skladnost poslovanja in integritete, da o prijavi neetičnega oziroma nezakonitega ravnanja nemudoma obvesti Komisijo za preprečevanje korupcije ali drug pristojen organ, s čemer se zagotovi takojšnje ukrepanje drugih pristojnih organov v zadevah iz njihovih pristojnosti. Navedena obveznost pooblaščenca za skladnost poslovanja in integriteto v zvezi s prijavo pa ne izključuje možnosti, da posameznik poda prijavo neposredno Komisiji za preprečevanje korupcije. Isti člen predloga zakona ureja tudi sistem ravnanja v primeru nejavnega vplivanja na člana uprave, nadzornega sveta, zaposlenega v SDH, člana kadrovske komisije in člana posvetovalnih teles SDH v zvezi z izvajanjem upravljaljskih pravic v posameznih družbah ali v zvezi s pridobivanjem ali razpolaganjem s kapitalskimi naložbami SDH. Zaradi statusa in delovanja SDH je ta izpostavljen korupcijskih tveganjem vplivanja na vsebino ali postopek sprejemanja odločitev v korist posameznih interesnih organizacij. Z ureditvijo dolžnosti prijave nejavnih stikov pooblaščenca za skladnost poslovanja in integriteto ter vodenjem registra stikov se zagotavlja večja transparentnost vplivanja na procese sprejemanja odločitev, vanje vključene deležnike ter vsebino teh odločitev. Navedeni sistem nadzora nad nejavnimi stiki se nadgrajuje z določitvijo pristojnosti Komisije za preprečevanje korupcije glede nadzora nad izvrševanjem teh določb.

K 51. členu

V 51. členu predloga zakona se v SDH uvaja sistem zaščite prijaviteljev. Glede na to, da ta sistem podrobneje ureja Zakon o integriteti in preprečevanju korupcije (ZIntPK), predlagani zakon odkazuje na uporabo določb zakona, ki ureja integriteto in preprečevanje korupcije. Tam je namreč urejen sistem zaščite prijaviteljev, ki sodi med pomembna orodja za zagotavljanje skladnosti

poslovanja in integritete. Tveganja za kršitve in kršitve praviloma najprej zaznajo zaposleni, ki najbolj poznajo pravila notranjega delovanja in poslovanja organizacije in kakršnakoli odstopanja od njih. Raziskave kažejo, da se zaposleni praviloma s takšno informacijo obrnejo na vodstveni kader, šele kasneje, zaradi neaktivnosti vodstva ali njihovih pritiskov, pa na druge, zunanje organe kot so organi odkrivanja in pregona. Zaradi navedenega je potrebno urediti učinkovit sistem prijave takšnih tveganj in kršitev znotraj organizacije, saj lahko bistveno pripomore k čim hitrejši zaznavi tveganj in kršitev ter njihovi obravnavi in odpravi.

K 52. členu

52. člen ureja institut dolžnega izogibanja nasprotja interesov, ki predstavlja enega ključnih elementov delovanja pravne države ter zaupanja v demokratične institucije, transparentnosti, enakopravnosti in objektivnosti odločanja v javnih zadevah ter razpolaganja z javnimi sredstvi. Skladno z določbami tega člena se za vsebinsko opredelitev instituta nasprotja interesov uporabi definicija kot jo določa Zakon, ki ureja integriteto in preprečevanje korupcije. (Določbe ZGD-1, ki urejajo vsebino nasprotja interesov se tako v tem ne uporabljajo.) Določbe tega člena od članov uprave, nadzornega sveta, zaposlenih v SDH, členov kadrovske komisije in članov posvetovalnih teles zahtevajo, da pri svojem delu razkrijejo okoliščine, ki bi lahko privedle do nasprotja interesov ter dolžnost doslednega izogibanja le-temu. 52. člen posamezniku, ki pri opravljanju dela zazna okoliščine, ki bi lahko privedle do nasprotja interesov, nalaga dolžnost takojšnjega razkritja teh okoliščin ter bodisi samoizločitev iz nadaljnjega dela, bodisi zahtevati, da o njegovi izločitvi ali ostalih potrebnih ukrepih odloči prisojen organ. Tak postopek mora biti pisno dokumentiran in obrazložen. Kršitev razkritja in dolžnega izogibanja nasprotju interesov, ki je izvršena naklepno ali iz velike malomarnosti, se šteje za hujšo kršitev delovnih ali pogodbenih obveznosti. Zakon dolžnost izogibanja nasprotju interesov širi tudi na določen krog »zunanjih« pravniških/fizičnih oseb, ki za SDH izvajajo pogodbene/svetovalne storitve, ter na določen krog oseb v družbah, v katerih ima SHD prevladujoč vpliv ali večinski delež. Takšna ureditev je potrebna, saj v nasprotnem primeru take zunanje osebe določbe o dolžnem izogibanju nasprotju interesov po drugih predpisih ne zadevajo. Člen tudi konkretno ureja organe, ki so pristojni odločati o morebitnem nasprotju interesov, s čimer je jasno določena odgovornost le-teh za sprejemanje odločitev o nasprotju interesov. Organi so kolektivni, kar dodatno pripomore k transparentnosti.

K 53. členu

V 53. členu so določeni standardi omejitev poslovanja SDH (ter gospodarskih družb v katerih ima SDH večinski delež ali prevladujoči vpliv) s povezanimi osebami. Namen omejitev je, da se v vseh fazah sklenitve posla popolnoma ali v največji meri izločijo neformalni ali formalni vplivi povezanih oseb, ki imajo nad sklenitvijo posla zasebni interes. Sklenitev posameznega posla s povezanimi osebami je pogojno dopustna, in sicer na podlagi odločitve nadzornega sveta, ki izda dovoljenje na podlagi obrazloženega predloga uprave. Odločitev nadzornega sveta, da dopusti sklenitev določenega posla, predstavlja informacijo javnega značaja in mora biti objavljena na spletnih straneh SDH. Pogodbe, ki so naklepno ali iz velike malomarnosti sklenjene v nasprotju z zakonskimi omejitvami, so nične. Takšna kršitev se šteje za hujšo kršitev delovnih ali pogodbenih obveznosti. Ureditev je sicer podobna ureditvi v ZIntPK, bistvena razlika pa je izdaja dovoljenja za sklenitev pravnega posla, s čimer je dana možnost, da se ob razkritju vseh okoliščin/povezav med posamezniki za katere veljajo omejitve poslovanja v razmerju do SHD izpelje posel, ki predstavlja pomemben ekonomski interes SDH, pod pogoji, da so pri tem ustrezno obvladana tveganja za nasprotje interesov, korupcijo, zlorabo notranjih informacij ter zagotovljena integriteta SDH. Razlika je tudi v ureditvi poslov, za katere ne veljajo omejitve, in sicer gre za posle, v katerih je posameznik odjemalec običajnih produktov in storitev po splošnih pogojih, ki veljajo za vse subjekte na trgu.

K 54. členu

54. člen določa prepovedi in omejitve pri sprejemanju daril zaposlenih v SHD, vodstvenih delavcev, članov posvetovalnih teles ter njihovih družinskih članov. Z natančno in pregledno ureditvijo področja sprejemanja daril se zmanjšujejo možnosti za neutemeljene očitke in nezaupanje v

poštenost delovanja zaposlenih v SDH. Sprejem vsakega darila je potrebno sporočiti pooblaščenцу za skladnost poslovanja in integriteto. Slednji je tudi zadolžen za vodenje registra daril. Darila, ki presegajo vrednost 75 EUR postanejo last SDH. Ureditev je podobna ureditvi v ZIntPK, s to razliko, da je dolžnost poročanja o prejetih daril tu določena ne glede na vrednost darila, ter da 54. člen izrecno ureja pogostitve.

K 55. členu

V tem členu so opredeljeni zavezanci za nadzor nad premoženjskim stanjem, postopki prijave zavezancev, prijave premoženjskega stanja, njegovih sprememb in izvajanja nadzora nad premoženjskim stanjem zavezancev ter roki, povezani z nadzorom nad premoženjskim stanjem. Za postopke in roke iz tega člena se uporabljajo določbe zakona, ki ureja integriteto in preprečevanje korupcije. Predlog zakona z določbami tega člena razširja krog zavezancev za nadzor nad premoženjskim stanjem glede na določbe zakona, ki ureja integriteto in preprečevanje korupcije. Namen razširitve je v institut nadzora nad premoženjskim stanjem zajeti vse tiste posameznike, ki imajo upravljavsko ali nadzorno funkcijo v SDH ali v podjetjih pod prevladujočim vplivom ali z večinskim deležem SDH, kar je, glede na to, da ti posamezniki upravljajo z velikim delom javnega premoženja, smiselno. Nadzor nad premoženjskim stanjem je namreč eden od instrumentov doseganja preglednosti in zaupanja v funkcije upravljanja in nadzora, zato je tudi neločljiv del integritete širšega javnega sektorja.

K 56. členu

Predlog zakona predvideva večjo transparentnost poslovanja SDH s tem, ko določa, da je SDH zavezanec za posredovanje informacij javnega značaja ter da je glede postopka posredovanja informacij javnega značaja in glede dolžnosti zavezanca dolžan ravnati v skladu z določbami zakona, ki ureja dostop do informacij javnega značaja. Namen določbe je zagotoviti javnost in odprtost delovanja SDH ter omogočiti uresničevanje pravice fizičnih in pravnih oseb, da pridobijo informacije javnega značaja. Pri tem omenjena določba ne prejudicira, da je SDH oseba javnega prava. Hkrati predlog zakona jasno določa, da se določbe zakona, ki ureja dostop do informacij javnega značaja ne uporabljajo za gospodarske družbe, v katerih ima SDH večinski delež ali prevladujoč vpliv.

K 57. členu

V 57. členu predlog zakona ureja ukrepe za krepitev transparentnosti oziroma preglednosti poslovanja, in sicer skozi proaktivno objavo podatkov v zvezi s poslovanjem SDH. S tem se med drugim tudi civilnim javnostim omogoča spremljanje in nadzor nad poslovanjem SDH. Predlog zakona predvideva ažurno objavo politike upravljanja SDH in obsega posameznih naložb v gospodarskih družbah in njihove spremembe, interne akti SDH kot so kodeks, načrt integritete in drugi akti, ki na posameznih ožjih in vsebinsko zaokroženih področjih podrobneje urejajo postopke in merila SOD glede upravljanja, različna poročila (upravljanja, revizijska), seznam subjektov, za katere veljajo omejitve poslovanja s povezanimi osebami skladno z zakonodajo, informacije o organih SDH (sestava, življenjepisi, izjave o razkritju interesov, pogodbeno dogovorjeni prejemi in/ali bonitete, informacije v zvezi s postopkom kadrovanja navedenih oseb) ter informacije o sponzorskih ali donatorskih pogodbah. S predlaganimi določbami se želi zagotoviti še nekoliko višjo stopnjo transparentnosti od že uveljavljene, predvsem kar zadeva vsebinsko in časovno komponento seznanitve z informacijo. Javnost se bo lahko seznanila z informacijo pravočasno in pravočasno tudi ukrepala, kar je bistveni namen krepitve transparentnosti poslovanja SDH. Predlog zakona enake obveznosti zaradi krepitve transparentnosti, preglednosti poslovanja določa tudi za družbe v katerih ima SDH večinski delež ali prevladujoč vpliv. V 57. členu predlog zakona določa čas petih let, v katerem mora biti dostopna vsa prej navedena javno objavljena vsebina. S tem se omogoča časovna in vsebinska sledljivost poslovanja in viri podatkov in informacij za uveljavljanje morebitne odgovornosti članov organov upravljanja in nadzora v SDH oziroma v družbah, v katerih ima SDH večinski delež ali prevladujoč vpliv. Predlog zakona v 57. členu tudi določa, da ureditev v tem členu glede javne objave podatkov, dokumentov, ipd, ne omejuje

obveznosti in postopkov javnih razkritij ali dostopa do informacij javnega značaja, ki jim je zavezan SDH na podlagi drugih zakonov, ter da nadzor nad tem členom izvaja Informacijski pooblaščenec.

K 59. členu

59. člen predloga zakona govori o beleženju in razkrivanju odločitev na posameznih skupščinah delničarjev SDH. Način poročanja in ravnanja s poročili posameznih pooblaščenecov za skupščine delničarjev določi SDH z internim aktom. Predlagani člen določa, da mora SDH svoje delovanje na vsaki skupščini javno razkriti, hkrati pa razkritja javno objaviti v postavljenem roku, vključno z objavo in pojasnilom vsake neudeležbe SDH na skupščini družbe, katere premoženje upravlja. Javna objava mora vsebovati podatke o konkretni družbi, datumu seje skupščine, dnevnem redu ter vseh aktivnosti SDH na skupščini, vključno z vlaganjem nasprotnih predlogov ter glasovanju SDH o predlogih in nasprotnih predlogih, hkrati pa mora biti vsakemu razkritju priložena izjava, ali je bilo delovanje SDH na posamezni skupščini skladno z ZSDH in akti upravljanja SDH.

K 60. členu

Zelo pomembno sistemsko vprašanje v zvezi s SDH je tudi vprašanje odgovornosti oseb, ki bodo na ključnih (odločevalskih) položajih v procesih in postopkih, ki se bodo izvajali na različnih ravneh v širšem okviru delovanja SDH. Od jasne opredelitve odgovornosti posameznikov je odvisna uspešnost nadzora nad izvajanjem nalog in posledično uveljavljanje odgovornosti za škodo. Glede skrbnosti ravnanja članov organov SDH in odgovornosti za škodo, ki nastane kot posledica opustitve dolžne skrbnosti, predlog zakona napotuje na določbe zakona, ki ureja delovanje gospodarskih družb. Predlog zakona pa določa solidarno odgovornost članov organov vodenja in nadzora SDH, ki za škodo, ki nastane kot posledica njihovega izvrševanja pravic delničarja ali družbenika v družbah v lasti Republike Slovenije, razen če dokažejo, da so ravnali s skrbnostjo skladno s prvim odstavkom tega člena in pri ravnanju v celoti upoštevali zakonodajo, notranje akte družbe in akte upravljanja, odgovarjajo z vsem svojim premoženjem.

K 61. členu

V 61. členu predlog zakona ureja revizijske in odškodninske postopke v primeru utemeljenega suma oškodovanja posamezne družbe s kapitalsko naložbo države ali utemeljenega suma protipravnega ravnanja članov organov vodenja ali nadzora v družbi s kapitalsko naložbo države ter določi zastopnike javnega interesa, ki predlagajo postopke za začetek posebnih revizij, začetek odškodninskih postopkov proti članom organov vodenja ali nadzora in vseh ostalih ustreznih postopov, s katerimi se zaščiti premoženje in interese Republike Slovenije ali SDH skladno z določbami tega zakona in zakona, ki ureja delovanje gospodarskih družb.

K 62. členu

Predlog zakona odstopa od splošne ureditve zastaralnih rokov za odškodninsko odgovornost za povzročeno škodo, kot jih določa zakon, ki ureja obligacijska razmerja. Ker dosedanja praksa kaže, da se odškodninska odgovornost za škodo, povzročeno s strani vodilnih kadrov, redko uveljavlja, predlagana določba predvideva daljše zastaralne roke, s katerimi bi dodatno zaščitili naložbe Republike Slovenije, s katerimi upravlja SDH, ter naložbe SDH. Predlog zakona tako za uveljavljanje odškodninske odgovornosti za povzročeno škodo zoper člana uprave, nadzornega sveta in kadrovske komisije ali osebe na vodstvenem položaju v SDH, zunanje pravne in fizične osebe, ki za SDH izvajajo odplačne pogodbene oziroma svetovalne storitve, uvaja petletni subjektivni zastaralni rok ter desetletni objektivni zastaralni rok.

K 63. členu

Ker SDH upravlja z naložbami, ki so v lasti Republike Slovenije in z lastnimi naložbami, je nujno zagotoviti pristojnost Računskega sodišča Republike Slovenije kot najvišjega organa kontrole

državnih računov, državnega proračuna in celotne javne porabe v Republiki Sloveniji tudi v zvezi z temi naložbami. Predlog zakona tako predvideva pristojnost računskega sodišča za izvajanje revizij pravilnosti in smotrnosti v SDH, pri čemer se glede postopkovnih vprašanj revizije in dolžnosti revidiranja uporabljajo določbe zakona, ki ureja računsko sodišče.

K 64. členu

V tem členu je določeno, da SDH postopa po pravilih zakona, ki ureja javno naročanje. Namen takšne določbe je zagotoviti optimizacijo in preglednost poslovanja SDH v skladu s štirimi temeljnimi načeli javnega naročanja: načelom gospodarnosti in učinkovitosti, načelom zagotavljanja konkurence med ponudniki, načelom transparentnosti in načelom enakopravne obravnave ponudnikov. Načelo gospodarnosti in učinkovitosti porabe javnih sredstev od naročnikov zahteva, da predmet naročila pridobijo s čim manjšimi sredstvi glede na zelene in vnaprej predpisane karakteristike. Načelo zagotavljanja konkurence med ponudniki sledi cilju zagotoviti učinkovito konkurenco, ki prinaša koristi vsem udeležencem na trgu. Ključnega pomena pa je tudi načelo transparentnosti, ki v svojem bistvu zahteva, da so postopki oddaje javnih naročil pregledni, saj transparentnost in javnost zagotavljata nadzor nad načinom porabe javnih sredstev. Načelo transparentnosti narekuje, da mora biti ponudnik izbran na pregleden način in po vnaprej predpisanem postopku. V skladu temeljnimi določbami zakonodaje o javnem naročanju, je potrebno slediti tudi načelu enakopravne obravnave ponudnikov in zagotoviti, da med ponudniki ni nikakršnega razlikovanja.

K 65. členu

Predlog zakona v 65. členu določa obveznost uporabe protikorupcijske klavzule v pogodbah, s katerimi SDH pridobiva ali razpolaga (prodaja ali obremenjuje (zastavlja ...)) z naložbami. Protikorupcijska klavzula izhaja iz Civilnopravne konvencije proti korupciji Sveta Evrope in je vsebinsko podobna protikorupcijski klavzuli iz ZIntPK. Protikorupcijska klavzula v ZIntPK je omejena na naročanje (širši smisel javnega naročanja), zato ni primerna v kontekstu predloga tega zakona, kjer se kapitalske deleže kupuje in prodaja ter z njimi drugače razpolaga. Za čim boljšo zaščito interesov SDH je določena možnost, da je v primeru, ko pride do koruptivnega ravnanja v zvezi s pogodbo o nakupu ali o razpolaganju z deležem, nično samo posamezno pogodbeno določilo (tisto, ki je bilo v pogodbo vnešeno zaradi koruptivnega ravnanja), ali pa da je nična celotna pogodba, ki je bila sklenjena kot posledica koruptivnega ravnanja. Pri tem je kot korupcija opredeljeno ravnanje katerikoli stranke ali z njo povezane osebe (tako tiste na strani SDH kot na strani druge pogodbene stranke), ki ponudi, obljubi ali da neko nedovoljeno korist v katerikoli fazi pogodbe (pogajanje, sklepanje, izvajanje, nadzor). Kot sankcija kršitve je določena ničnost posameznega pogodbenega določila ali celotne pogodbe. Ničnost pogodbe vpliva tudi na akcesorne posle – npr. zavarovanja s hipotekami ipd. S tem ko je za akcesorne posle izrecno predpisana izpodbojnost, se izognemo negativnim učinkom ničnosti osnovnega posla na zavarovanje in s tem dosežemo, da si lahko morebitno škodo, ki zaradi ničnosti nastane, SDH poplača iz zavarovanja. V tem primeru gre sicer za odmik od splošnega obligacijskega načela akcesornosti, ki pomeni, da akcesorni posli delijo usodo osnovnega posla, kar bi v primeru ničnosti glavne pogodbe pomenilo tudi ničnost akcesornih zavarovanj, s tem pa povečano tveganje za nastanek škode pogodbi zvesti stranki. Drugi odstavek določa, da je treba klavzulo vstaviti v vse pogodbe o pridobivanju in razpolaganju z naložbami, ne glede na to, ali je druga pogodbeni stranka iz Slovenije ali iz tujine. Pri pogodbah, za katere velja slovensko materialno pravo, protikorupcijska klavzula velja *ex lege*, za pogodbe, za katere se uporablja tuje pravo, pa mora biti protikorupcijska klavzula vključena v pogodbo, da se doseže njena veljavnost, zato je pomembno, da je protikorupcijska klavzula vključena v pogodbe s tujimi strankami. Protikorupcijsko klavzulo je treba vključiti v obliki, kot je zapisana v prvem odstavku, lahko pa se to besedilo preoblikuje. Bistveno je, da protikorupcijska klavzula v pogodbi določa, da je pogodba oz. pogodbeno določilo nično, če je v katerikoli fazi pogodbe katerakoli oseba, povezana s pogodbenimi strankami ponudila, dala, zahtevala ali sprejela kakšno nedovoljeno korist za ravnanje ali opustitev s katerim je drugi stranki ali osebi povezani z njo nastala škoda ali pa ji je bila omogočena pridobitev nedovoljene koristi. Tretji odstavek določa obveznost SDH začeti postopek za ugotavljanje pogojev

ničnosti ali izpodbojnosti (tožba na ugotovitev ničnosti pogodbe oziroma posameznih določil pogodbe ali dogovor o ureditvi medsebojnih obveznosti zaradi ničnosti). Drugi ukrepi, ki jih je dolžan izvesti SDH, so na primer prijava policiji, ovadba, prijava Komisiji za preprečevanje korupcije itd. Četrty odstavek določa možnost, da nadzorni svet SDH izda dovoljenje za sklenitev posamezne pogodbe brez protikorupcijske klavzule. Nekatere tuje pogodbene stranke ne želijo vključiti protikorupcijske klavzule v pogodbo in v primeru, ko nadzorni svet oceni, da kljub temu korupcijska tveganja niso visoka, lahko dovoli sklenitev pogodbe. Pri tem lahko odredi druge ukrepe za odpravo morebitnih korupcijskih tveganj ali pa uporabo drugačne protikorupcijske klavzule, s katero se strinja tudi druga pogodbena stranka. Peti odstavek določa obveznost SDH, da pri sklepanju drugih vrst pogodb (naročanje blaga, storitev ali del) vključuje protikorupcijsko klavzulo iz ZIntPK, če so za to podani pogoji v ZIntPK.

K 66. členu

Določbe 66. člena predloga zakona določajo prekrške posameznikov in višine glob.

K 67. členu

Določba 67. člena predloga zakona določa prekrške in višine glob za prekrške SDH in družb, v katerih ima SDH večinski delež ali prevladujoč vpliv.

K 68. členu

Določba 68. člena predloga zakona določa Komisijo za preprečevanje korupcije kot pristojni prekrškovni organ po tem zakonu in v istem členu določa možnost globe v višjem znesku od najnižjega predpisanega za posamezen prekršek.

K 69. členu

69. člen opredeljuje preoblikovanje SOD v SDH. Preoblikovanje ni vezano na sprejem strategije, niti ni zanj potreben noben prenos premoženja. Družba SOD z uveljavitvijo zakona pridobi pristojnosti, obveznosti in naloge skladno s tem zakonom. Preoblikovanje ne predstavlja prenehanja družbe SOD, ki z dnem uveljavitve tega zakona kontinuirano posluje naprej kot SDH na osnovi vseh svojih dotedanjih identifikacijskih znakov. SOD kot SDH poleg nalog skladno s tem zakonom izvaja vsa svoja pooblastila, pristojnosti, pravice in obveznosti družbe SOD pred preoblikovanjem.

Organi družbe SOD so dolžni v 1 mesecu pripraviti spremembe statuta in firme družbe, potrebne za usklajitev s tem zakonom in nemoteno opravljanje obveznosti skladno s tem zakonom. Do spremembe firme in statuta družbe SDH opravlja vse naloge določene s tem zakonom pod firmo SOD, morebitne določbe statuta, ki niso skladne s tem zakonom pa se ne uporabljajo.

K 71. členu

70. člen opredeljuje poroštvo za obveznosti SDH s strani Republike Slovenije. Člen opredeljuje tudi možnost dokapitalizacije SDH s stvarnimi vložki – kapitalskimi naložbami Republike Slovenije. Po tem členu je torej prenos posameznih naložb na SDH možen, ni pa nujen.

K 71. členu

71. člen določa pripojitev KAD k SDH. To je nujen del koncentracije upravljanja državnega premoženja. Ker se postopek izvede skladno z ZGD-1, so varovani vsi upniki in drugi deležniki KAD-a, saj SDH vstopa v razmerja preko univerzalnega pravnega nasledstva.

K 72. členu

72. člen določa pripojitev D.S.U. k SDH. To je nujen del koncentracije upravljanja državnega premoženja. Ker se postopek izvede skladno z ZGD-1, so varovani vsi upniki in drugi deležniki

D.S.U.-a, saj SDH vstopa v razmerja preko univerzalnega pravnega nasledstva. Posebej je določen prenos pooblastil in postopkov v katerih nastopa D.S.U. in prenos arhiva D.S.U.

K 73. členu

73. člen določa pripojitev PDP k SDH. Če bo pripojitev PDP h KAD-u izvedena še pred pripojitvijo KAD-a k SDH-ju, se ta člen ne bo uporabil.

K 74. členu

74. člen določa roke za sprejem prve strategije upravljanja. Do sprejema prve strategije določa tudi varovalke, ki preprečujejo razpolaganje s strateškimi naložbami mimo volje državnega zbora.

K 75. členu

75. člen določa prenos naložbe ZPIZ v Zavarovalnici Triglav d.d. na SDH. Na ta način se bo odpravilo posebnosti lastništva državnih družb in dokončala koncentracija upravljanja.

K 76. členu

76. člen določa javna objava prvega seznama oseb, ki delujejo usklajeno skladno z 24. člena tega zakona.

K 77. členu

77. člen določa, da se predlog za nove člane nadzornega sveta SDH mora oblikovati najkasneje v treh mesecih od uveljavitve tega zakona. Ob imenovanju novih članov nadzornega sveta SDH bo funkcija trenutnim članom avtomatično prenehala ne glede na trajanje mandata.

K 78. členu

78. člen nalaga razbremenitev naložb, ki so opredeljene kot strateške. Zakon namreč določa, da strateške naložbe preko deležev, ki so določeni kot minimalni ne smejo biti obremenjene, ker bi to lahko pripeljalo do odtujitve teh naložb mimo volje države. SDH mora poskrbeti za razbremenitev strateških naložb, tako da se doseže skladnost z 2. odstavkom 15. člena v 6 mesecih od sprejema strategije.

K 79. členu

S tem členom se ureja obdobje, ko so bile naloge upravljanja naložb Republike Slovenije prenesene na SOD, ni pa bilo določeno nobeno nadomestilo za to. To je neustrezno, na kar je opozorilo tudi računsko sodišče. Prva pogodba med Republiko Slovenijo in SDH, ki se sklene na podlagi 26. člena tega zakona mora zato urejati tudi nadomestilo stroškov za storitve opravljene, ki jih je SOD opravil v imenu in za račun Republike Slovenije na podlagi določb trenutno veljavnega ZSDH od dne uveljavitve ZSDH dalje.

K 80. členu

Člen določa prenehanje veljavnosti zakonov z dnem uveljavitve tega zakona.

K 81. členu

Člen določa začetek veljavnost tega zakona.